

306-7420715

๐๘๕๘๒

ร.๖

บริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ

//

จังหวัดนนทบุรี : การศึกษาทักษะของสตรีผู้เข้ารับบริการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

อุไรวรรณ โพธิ

/

20 ส.ค. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

กันยายน 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๘๖๗๘๘

บริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ

จังหวัดนนทบุรี : การศึกษาทักษะของสตรีผู้เข้ารับบริการ

บทคัดย่อ

ของ

อุไรวรรณ โปธิ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

กันยายน 2540

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาบริการการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดขึ้นในสถานสงเคราะห์หญิง บ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่สตรีที่เคยประกอบอาชีพเสกหมึกมาก่อน ความมุ่งหมายของการวิจัย แยกเป็น 3 ประเด็นคือ (1) ศึกษาข้อมูลส่วนตัวของสตรีที่เข้ารับการสงเคราะห์ (2) ศึกษาทัศนะของสตรีเหล่านี้ต่อบริการการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดในสถานสงเคราะห์ และ (3) รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะต่อบริการการศึกษานอกโรงเรียนดังกล่าว

ข้อมูลสำหรับการวิจัยได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน จากสตรีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ทั้งหมด 220 คน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ - 6 มีนาคม 2540 ด้วยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ตามประเด็นคำถามแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่ำสุด 14 ปี และสูงสุด 36 ปี ที่มีจำนวนมากที่สุดคือช่วงอายุ 16 - 20 ปี ซึ่งมีร้อยละ 53.57 รองลงมาได้แก่ ช่วงอายุ 21 - 25 ปี มีร้อยละ 25.75 เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า มาจากภาคเหนือ และภาคกลาง มีร้อยละ 30.00 เท่ากัน, ร้อยละ 27.86 มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 12.14 มาจากภาคใต้ เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า ร้อยละ 65.71 ยังเป็นโสด ร้อยละ 30.00 มีครอบครัว และร้อยละ 4.29 เป็นหม้ายหรือหย่าร้าง ด้านอาชีพของครอบครัว พบว่า ร้อยละ 49.29 มีอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 30.71 รับจ้าง ร้อยละ 18.57 ค้าขาย และร้อยละ 1.43 รับราชการ การประกอบอาชีพก่อนค้าประเวณี พบว่า ร้อยละ 56.43 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 36.43 รับจ้าง และร้อยละ 7.14 เป็นนักเรียน สาเหตุที่ค้าประเวณี ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.00 มาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ ระยะเวลาการค้าประเวณี ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.00 อยู่ในช่วง 1 - 3 ปี การเข้ารับการสงเคราะห์ ร้อยละ 90.00 เพราะถูกตำรวจจับ และร้อยละ 10.00 ขอเข้ารับการสงเคราะห์เอง

2. พื้นฐานการศึกษา ด้านการศึกษาสายสามัญ ร้อยละ 56.14 จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 27.14 ไม่ได้เรียนและไม่จบชั้นประถมศึกษา และร้อยละ 16.43 จบมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์แล้ว มีเพียงร้อยละ 25.00 ที่เข้าเรียนสายสามัญ โดยเรียนในระดับประถมศึกษา เตรียม ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับการศึกษายาอาชีพนั้น กลุ่มตัวอย่างทุกคนไม่เคยเรียนสายอาชีพมาก่อน เมื่อมาอยู่สถานสงเคราะห์แล้วทุกคนต้องเข้าเรียนสายอาชีพ วิชาใดวิชาหนึ่งที่ทางสถานสงเคราะห์จัดให้

3. ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

3.1 การศึกษาสายสามัญ ร้อยละ 80.00 ของผู้เรียน ตอบว่าชอบการเรียน เพราะครูใจดี ทำให้ได้รับความรู้ และทำให้อ่านเขียนได้ มีผู้สนใจเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไปเพียงร้อยละ 8.57 ในขณะที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.00 ไม่สนใจเรียนต่อ ด้วยเหตุผลไม่มีเงินเรียนและมีภาระทางบ้าน สำหรับปัญหาในการรับบริการ ได้แก่ เรียนไม่ทัน เนื่องจากครูอธิบายไม่ชัดเจน และพูดไม่ค่อยได้ยิน จึงอยากให้ครูพูดดังขึ้น

3.2 การศึกษาสายอาชีพ ร้อยละ 87.14 ชอบการเรียน เพราะเห็นว่าสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และได้รับความรู้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48.57 เห็นว่า การเรียนสายอาชีพจัดดีอยู่แล้ว ขณะที่ร้อยละ 51.43 ไม่มีความคิดเห็น ร้อยละ 20.71 สนใจที่จะเรียนสายอาชีพเพิ่มขึ้น โดยสนใจเรียนช่างเสริมสวย ช่างตัดผมชาย และช่างตัดเสื้อผ้าสตรี ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อยากให้มีการฝึกปฏิบัติมาก ๆ ควรเปิดโอกาสให้เลือกเรียนวิชาได้ตามความสนใจ และควรมีวิชาให้เรียนมากกว่านี้

3.3 กิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ ผู้เข้ารับบริการทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสถานสงเคราะห์จัดขึ้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าบริการนี้มีประโยชน์ เพราะทำให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทำให้สบายใจ และได้รับความรู้

3.4 การบริการข่าวสารข้อมูล ในสถานสงเคราะห์ที่ไม่มีบริการด้านหนังสือพิมพ์ สำหรับการอ่านหนังสือเล่ม ร้อยละ 29.29 ชอบอ่านการ์ตูน และร้อยละ 25.00 ชอบอ่านนิตยสารทั่วไป ร้อยละ 45.00 ตอบว่าชอบฟังวิทยุ และส่วนใหญ่ร้อยละ 84.29 ชอบฟังเพลง โดยไม่เจาะจงสถานี, ร้อยละ 47.86 ชอบดูโทรทัศน์มาก ซึ่งร้อยละ 83.57 ดูทุกวัน รายการที่ชอบดูที่สุดคือละคร, ข่าวสารข้อมูลที่ต้องการ ได้แก่ ข่าวบ้านเมืองและสังคมภายนอก ข่าวอาชญากรรม และข่าวทั่วไป, กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นทั่วไปว่า บริการด้านหนังสืออ่านมีน้อยไป ต้องการมีอิสระในการติดต่อกับญาติ และอยากให้มีโทรทัศน์และวีดีโอมากขึ้น

NONFORMAL EDUCATION SERVICES IN KREDTRAKARN HOME FOR SOCIALLY
HANDICAPPED WOMEN, NONTABURI ; A STUDY OF
PARTICIPANTS' OPINION

AN ABSTRACT

BY

URAIWAN POTI

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

September 1997

This study was to examine nonformal education services for socially handicapped women at Kredtrakarn Home, Nonthaburi. The purpose of this study was three-fold : (1) to study personal background of those women, (2) to study their opinions towards nonformal education services organised in the Home, and (3) to collect problems and suggestions to the services.

The subjects consisted of 140 women randomly selected from the total number of 220. A structured interview was done by the researcher herself during February, 21 to March, 1997.

The findings were as follows:

1. Personal data. Age : the youngest was 14 and the oldest was 36 years of age while the highest number was 16 - 20 years (53.57%), and 21 - 25 years (25.75%). Geographical background : the highest number was from the North and Central parts of the country with 30% each, 27.86% from Northeast and 12.14% from South. Marital status : 65.71% were single, 30% were married and 4.29% were divorced or widow. Family background : 49.29% were agrarian, 30.71% were employed workers, 18.57% involved in commercial, and 1.43% were government officers. Occupation before being prostitute : 56.43% were farm workers, 36.43% were employed workers and 7.14% were in school. Reasons for being prostitute : 80% were economic problems. Duration of being prostitute, 70% were from 1 - 3 years. How to get to the Home : 90% were arrested and 10% were personal agreements.

2. Educational background. General education: 56.14% with 4 year elementary education, 27.14% no school education or not finish elementary education, and 16.43% with lower secondary education: Program participated in the Home : 25% joined general education classes in

pre-elementary, elementary and secondary school. For vocational education : none of them ever participated any kind of vocational education before. While staying in the Home, everybody had to join one of the arranged programs.

3. Opinions towards nonformal education program.

3.1 General education : 80% of the participants were fond of the program because of teacher's generosity, gaining new knowledge, and gaining ability to read and write. Only 8.57% showed interest in joining higher level programs, while 80% showed no interest because of having no money and taking care of family. Suggested problems of the program were that they could not follow the lesson because of softly voice and unclear explanation of the teacher.

3.2 Vocational education : 87.14% of the participants were fond of the program because of could be applied to their work, and gaining knowledge. 48.57% agreed with existing program while 51.43% had no comment. 20.71% were interested in joining other vocational programs, such as, Cosmetics, Barbering, and Dressmaking. Suggestions were that students should have more practices, be able to choose any courses and more variety of courses should be offered.

3.3 Rehabilitant activities : All the subjects had to attend activities the Home provided. Most of them agreed that the program was useful because of making them to be good, feeling good and gaining knowledge.

3.4 Information services : Daily newspapers was not provided in the Home. For reading interesting, 29.29% like cartoons, while 25%

liked any magazines. 45% preferred listening to radio and most of them with 84.29% liked music program from any station. 47.86% liked watching television while 83.57% watched everyday and their most favorite program was drama. The information needed by them were local and foreign news, criminal news and news in general. Their comments were that there were too few books, no freedom to communicate to their relatives, and television sets and videotapes should be more.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธศิริ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปฐม นิคมานนท์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เชียรศรี วิวิธศิริ)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เสวลีย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 30 เดือน 11 ปี พ.ศ. 2540

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนวิจัย
"กองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย"
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ
รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
และดูแลตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนแล้วเสร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์และรองศาสตราจารย์
ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ร่วมกับ
คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คุณรัชณี ไร่บาบ ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ด
ตระการ จังหวัดนนทบุรี และคุณสุนทนา คัมจ่ม ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความ
อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณวัฒนา พวงมาลัย คุณดำรงโพธิ คุณฉัตรชัย ชัยรัตนวัฒน์
คุณสาทิพย์ กลีบมาลัย ว่าที่ร้อยตรีหญิงน้ำทิพย์ จันทวงศ์คุณ คุณวรรณภา โพธิ
คุณสมหวัง กวจิตตทาน คุณวรรณเพ ทองบรรจบ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย
จาก "กองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย" ในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีประโยชน์และมีคุณค่า ผู้วิจัยขออุทิศความดีนี้แด่บิดา มารดา
ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษา
ค้นคว้าจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

อุไรวรรณ โพธิ

สารบัญ

บทที่	สารบัญ	หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	✓ ปัญหาการค้าประเวณีในประเทศไทย	8
	ความหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษานอกระบบ	19
	✓ สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ	25
	✓ การศึกษานอกระบบในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ	29
	งานวิจัยที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีและหญิงบริการ	30
	✓ งานวิจัยเกี่ยวกับการรับบริการการศึกษานอกระบบ	36
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
	✓ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
	✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	39
	✓ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
	✓ การวิเคราะห์ข้อมูล	41

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของสตรีผู้เข้ารับบริการ.....	43
ตอนที่ 2 : ข้อมูลด้านการศึกษาของสตรีผู้เข้ารับบริการ	46
ตอนที่ 3 : ทักษะเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกโรงเรียน.....	52
ตอนที่ 4 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ	72
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	75
เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	78
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	98
ประวัติของผู้วิจัย	109

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลส่วนตัวของสตรีผู้เข้ารับบริการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	43
2	ข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญของสตรีผู้เข้ารับบริการ	47
3	ข้อมูลด้านการศึกษาสายอาชีพของสตรีผู้เข้ารับบริการ	49
4	ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าเรียนสายสามัญในสถานสงเคราะห์	52
5	ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าเรียนสายอาชีพในสถานสงเคราะห์	56
6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจของสตรีผู้เข้ารับ บริการ	60
7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการข่าวสารข้อมูลในสถานสงเคราะห์	62
8	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมการศึกษา นอกรั้วเรียนในสถานสงเคราะห์	72

ภูมิหลัง

ปัญหาการค้าประเวณีในประเทศไทยนับเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญประการหนึ่ง แม้ว่ารัฐบาลทุกสมัยได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลดน้อยลง แต่ในความเป็นจริงดูเหมือนจะกลับทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น มีการดำเนินการเป็นธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ มีเครือข่ายในการประกอบธุรกิจบริการทางเพศทั้งในประเทศ และต่างประเทศจนเป็นธุรกิจข้ามชาติ ซึ่งมีผลกระทบต่อภาพพจน์ของสตรีไทย ตลอดจนศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของประเทศชาติ

เนื่องจากการค้าประเวณีเป็นสิ่งผิดกฎหมาย การกำหนดตัวเลขและจำนวนผู้ประกอบการอาชีพนี้ เป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก ข้อมูลที่ทราบอยู่ในปัจจุบันเป็นตัวเลขที่ได้จากการคาดประมาณของหลาย ๆ หน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับปัญหานี้ จากการสรุปข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กรมตำรวจ กรมประชาสงเคราะห์ และกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2538 ประเทศไทยมีหญิงโสเภณี จำนวน 8 หมื่นคนเศษ (กรมประชาสงเคราะห์. 2538:18)

รัฐบาลมีนโยบายรณรงค์ด้านการค้าประเวณี โดยประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบของคณะกรรมการรณรงค์ด้านการค้าประเวณี ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ เอกชน สื่อมวลชน และผู้ทรงคุณวุฒิสาขาต่าง ๆ เพื่อร่วมมือกันดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหารโสเภณี และโสเภณีได้ก่ออย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายไม่ให้มีโสเภณีเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นไป จากการดำเนินงานรณรงค์ของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการรณรงค์ให้เด็กนักเรียนชั้น ป.6 เข้าเรียนต่อ ม.1 มากกว่า 90% โดยการจัดหาทุนการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษภาคเหนือ นอกจากนี้ก็มีบริการฝึกอาชีพให้แก่เยาวชนและสตรีในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการเสริมรายได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นประกอบอาชีพโสเภณี อย่างไรก็ตามความพยายามทั้งหลายเหล่านี้สามารถช่วยยับยั้งไม่ให้เยาวชนไปประกอบอาชีพโสเภณีได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ในความเป็นจริงจะมีสตรีจำนวนหนึ่งต้องไปประกอบอาชีพขายบริการทั้งโดยสมัครใจ และ

โดยการถูกบังคับ หรือล่อลวง และมีจำนวนไม่น้อยที่ถูกจับกุม หรือได้รับการช่วยเหลือจาก สถานบริการต่าง ๆ ให้เดินทางกลับภูมิลำเนาเดิมเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อบุคคลเหล่านี้กลับ ภายหลังส่วนหนึ่งไม่มีความรู้ และไม่มีทักษะที่จะประกอบอาชีพได้ จำเป็นต้องหวนกลับไป ประกอบอาชีพประมงหรือหัตถกรรมหรือหัตถกรรมบริการเช่นเดิมอีก (กรมประชาสงเคราะห์. 2538:49)

โดยทั่วไปแล้วหญิงโสเภณี หรือหญิงขายบริการทางเพศจะมีพื้นฐานทางการศึกษาต่ำ รวมทั้งขาดความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ดังนั้น การยกระดับความรู้โดยให้การศึกษา ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ จึงเป็นมาตรการหนึ่งที่น่าสนใจมาช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว

การจัดการศึกษาโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ การศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) และศึกษานอกระบบโรงเรียน (Nonformal Education) การศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการเตรียมคนเข้าสู่อาชีพ เป็นการให้การศึกษา ที่เป็นพื้นฐาน ตลอดจนให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ลักษณะการจัดการศึกษาโดยทั่วไป จะมีโครงสร้างและวัตถุประสงค์ตายตัว ใช้ระยะเวลาในการเรียนยาวนาน มุ่งประกาศนียบัตร ยึดครูเป็นศูนย์กลาง มีสถานที่เรียนโดยเฉพาะ และเสียค่าใช้จ่ายสูงในการดำเนินการ ส่วน การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาที่มีลักษณะยืดหยุ่นมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นด้านระยะเวลาการเรียน อายุของผู้เรียน สถานที่เรียน และวัตถุประสงค์ในการมาเรียน ซึ่งมีความ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากกว่า กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ก็ไม่ตายตัวสามารถยืดหยุ่นได้ มากกว่าการศึกษาในระบบโรงเรียน (ปฐม นิคมนานท์.2532:131)

กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางจัดการศึกษา นอกระบบโรงเรียนไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. การจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เป็นการจัดการบริการการศึกษาเพื่อ ปูพื้นฐานให้ประชาชนสามารถอ่านออกเขียนได้ แก้ปัญหาเป็น พึ่งพาตนเองได้ และเพื่อเป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาข้อมูลมาพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งมีวิธีการเรียน 3 วิธี คือ การเรียนแบบ ขั้นเรียน การเรียนทางไกล และการเรียนด้วยตนเอง

2. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพ เป็นการจัดการบริการการศึกษาเพื่อส่งเสริม งานอาชีพ ให้เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ ผูกทักษะที่จำเป็นให้สามารถทำงาน และประกอบอาชีพ

ได้ทั้งการประกอบอาชีพอิสระและรับจ้างแรงงาน โดยจัดบริการในหลายรูปแบบ เช่น กลุ่มสนใจ การฝึกวิชาชีพระยะสั้น การฝึกอบรมต่าง ๆ และการส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น

3. การจัดบริการข่าวสารข้อมูล เป็นการจัดการบริการการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถได้รับข่าวสารที่รวดเร็ว ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน บริการความรู้ผ่านสื่อ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

การจัดการบริการศึกษานอกระบบโรงเรียน ดำเนินการโดยหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หน่วยงานของรัฐให้บริการการศึกษา และให้ความช่วยเหลือสตรีที่เคยประกอบอาชีพประมงโดยตรง ได้แก่ กรมประมงสงเคราะห์ สังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรมประมงสงเคราะห์ได้จัดตั้งสถานสงเคราะห์เพื่อให้การรักษ อบรมและฝึกอาชีพแก่หญิงผู้พ้นโทษจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พุทธศักราช 2503 ซึ่งปัจจุบันมีสถานสงเคราะห์ 3 แห่ง คือ

1. สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี
2. สถานสงเคราะห์หญิงบ้านนาสีสวัสดิ์ จังหวัดนครราชสีมา
3. สถานสงเคราะห์หญิงบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก

สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการได้ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการด้านการฝึกอาชีพ ให้การศึกษา สายสามัญ ตลอดจนปรับสภาพอารมณ์ จิตใจ และพฤติกรรมแก่หญิงที่พ้นโทษตามพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 โดยรับเด็กหญิงหรือหญิงที่ถูกบังคับค้าบริการทางเพศ ถูกข่มขืน ถูกสามีทอดทิ้ง ทูบตีทารุณต่าง ๆ หญิงหม้ายตั้งครรภ์นอกสมรส หรือที่มีความประพฤติดีเสื่อมเสีย หรือจำเริญไปยังไปในทางเป็นโสเภณี

การจัดการศึกษาให้กับผู้ที่เข้ารับการสงเคราะห์นั้น สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการได้จัดโดยใช้หลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดให้มีการสอนแบบการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ไม่รู้หนังสือ หรือไม่จบการศึกษาภาคบังคับ นอกจากนี้ ยังได้จัดการศึกษาสายอาชีพเพื่อให้ผู้ที่เข้ารับการสงเคราะห์ได้มีความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ด้วยตนเอง และเพื่อไม่ให้กลับมาประกอบอาชีพเดิมอีก

การจัดการบริการการศึกษาของบ้านเกร็ดตระการได้ให้ความช่วยเหลือแก่สตรีที่มีปัญหาติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ผู้ที่ได้รับการสงเคราะห์สามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติในชุมชนได้เป็นจำนวนมาก ถือว่าการดำเนินการประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถขจัดปัญหาทั้งหมดสิ้นไปได้ การให้บริการก็ยังคงดำเนินต่อไป แต่สภาพการณ์ของสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การปรับเนื้อหาและวิธีการให้บริการเพื่อให้สามารถก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก จึงเป็นเรื่องจำเป็น

ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าการปรับปรุงการจัดการบริการการศึกษาให้ได้ผลดี จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลและความคิดเห็นของหญิงผู้เข้ารับบริการสามารถสะท้อนให้เห็นสภาพของการให้บริการ และความต้องการของผู้รับบริการเป็นอย่างดี สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการปรับปรุงการจัดการได้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทัศนคติของหญิงผู้เข้ารับการศึกษาในสถานสงเคราะห์บ้านเกร็ดตระการ นนทบุรี ว่าบริการที่จัดขึ้นสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เข้ารับการศึกษาหรือไม่ เพียงไร ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาและแนวทางการจัดการบริการการศึกษานอกโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ตั้งความมุ่งหมาย 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลด้านการศึกษาของผู้ที่เข้ารับบริการการศึกษานอกโรงเรียน ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ
2. เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของสตรีผู้รับบริการในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ กิจกรรมอบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ และบริการข่าวสารข้อมูล
3. เพื่อประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของสตรีผู้รับบริการในเรื่องการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของผู้รับบริการมากขึ้น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้า จะให้ประโยชน์ดังนี้

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการศึกษานอกโรงเรียน ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความสนใจของผู้เข้ารับการสงเคราะห์
2. เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ที่เข้ารับการสงเคราะห์ให้มีอาชีพ เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัวหลังจากพ้นโทษ และเพื่อป้องกันมิให้หวนกลับไปประกอบอาชีพเดิม
3. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในการให้ความร่วมมือ ประสานงาน เพื่อจัดบริการทางการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพร่วมกัน เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา กรมประชาสงเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ สตรีผู้ที่เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับบริการการศึกษานอกโรงเรียน ในช่วงที่เก็บข้อมูล คือ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 มีจำนวน 220 คน (สถิติเดือนกุมภาพันธ์ 2540)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้าแบ่งเป็น 3 เรื่องดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลด้านการศึกษาของผู้ที่เข้ารับการสงเคราะห์ เช่น ข้อมูลด้านอายุ ภูมิลำเนา ด้านครอบครัว พื้นฐานการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน สถานภาพการสมรส และข้อมูลเกี่ยวกับการค้าประเวณี

2. ทักษะเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกโรงเรียน แยกตามประเภทของกิจกรรม

4 ด้าน คือ

2.1 การศึกษาสายสามัญ คือ การให้ความรู้วิชาสามัญระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 การศึกษาสายอาชีพ คือ การฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีหลักสูตร 6 เดือน หรือ 200 ชั่วโมง มี 10 แผนก คือ ทอผ้าที่กระตุก ทอผ้าเครื่องจักร การบ้านการเรือน บริบาลทารก ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ตัดเย็บเสื้อผ้าชาย เสริมสวยสตรี การช่างประดิษฐ์ ทอพรหม และโภชนาการ สำหรับกลุ่มโรคจิตประสาทผู้มีเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าปกติมีแผนกจักสาน เป็นงานอาชีพบังคับ

2.3 กิจกรรมอบรมฟื้นฟู และปรับสภาพจิตใจ คือ การอบรมความประพฤติ อย่างสม่ำเสมอทุกปีวันศุกร์ ตามโครงการอบรมและฟื้นฟูจิตใจ มีการอบรมทางศีลธรรม จรรยา มารยาท พัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

2.4 การบริการข่าวสารข้อมูล คือ การให้ความช่วยเหลือคำแนะนำปรึกษา จัดนันทนาการต่าง ๆ เช่น วิทยุเสียงตามสาย โทรทัศน์ วีดิโอ ห้องสมุด การกีฬา

3. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยสถานสงเคราะห์ ตามทักษะของสตรีผู้เข้ารับบริการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

สถานสงเคราะห์ หมายถึง สถานที่ที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2503 เพื่อให้บริการช่วยเหลือหญิงที่เคยประกอบอาชีพค้าประเวณีมาก่อนให้ได้รับการปรับปรุง ตั้งขึ้นทั้งในด้านส่วนตัว อาชีพ และสังคม ซึ่งในที่นี้หมายถึง สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ทักษะ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกรู้สึก ความเข้าใจ และการรับรู้ที่มีต่อบุคคล เหตุการณ์ และวัตถุสิ่งของโดยการถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ในที่นี้หมายถึงความคิดเห็นของผู้เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

บริการการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาที่ดำเนินการในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการเพื่อจัดบริการแก่สตรีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ กิจกรรมที่จัดได้แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านการศึกษาสายสามัญ รูปแบบการดำเนินการสอนเป็นแบบการศึกษาผู้ใหญ่ประเภททางไกล โดยมีการพบกลุ่มในวันเสาร์ ครั้งละ 3 ชั่วโมง โดยได้ประสานงานกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี

2. ด้านการศึกษาสายอาชีพ มีบริการฝึกอาชีพหลักสูตร 6 เดือน หรือ 200 ชั่วโมง มี 10 แผนก คือแผนกพิมพ์ดีดไทย แผนกตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี แผนกทอผ้าที่กระตุก แผนกการช่างประดิษฐ์ แผนกตัดผมชาย แผนกทอพรหม แผนกโภชนาการ แผนกการบ้าน การเรือน แผนกเสริมสวยสตรี และแผนกบริหารการตลาด

3. กิจกรรมด้านอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ มีการจัดอบรมความประพฤติอย่างสม่ำเสมอ ในทุกบ่ายวันศุกร์ตามโครงการอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ มีการอบรมทางศิลปกรรม จรรยา มารยาท พัฒนาคุณภาพชีวิตโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือในมณฑลพระภิกษุสงฆ์มาแสดงธรรมะเป็นประจำ และยังได้รับการอบรมจากผู้ปกครอง ผู้ช่วยผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เป็นประจำทุกวันก่อนขึ้นเรือนนอน ต้องสวดมนต์ไหว้พระและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี

4. บริการข่าวสารข้อมูล มีการช่วยเหลือระหว่างอยู่รับการสงเคราะห์ โดยวิธีการส่งจดหมายเฉพาะราย และส่งจดหมายเฉพาะกลุ่ม มีการจัดนัดหมายการต่าง ๆ เช่น เสียตามสาย โทรทัศน์ วีดีโอ ห้องสมุด การแสดงดนตรี ฉายภาพยนตร์ และการกีฬา ตลอดจนการจัดงานเทศกาลต่าง ๆ ตามโอกาส เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี

สตรีผู้เข้ารับบริการ หมายถึง สตรีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ที่ได้รับบริการด้านการศึกษานอกโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อตามลำดับดังนี้

1. ปัญหาการค้าประเวณีในประเทศไทย
2. ความหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษานอกระบบ
3. สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ
4. การศึกษานอกระบบในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาการค้าประเวณีในประเทศไทย

ปัญหาการค้าประเวณีเกิดจากสาเหตุและปัจจัยหลายอย่าง ในเอกสารวิชาการของกองสัมมาอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ (2538:18-19) ได้จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม เรียกว่าปัจจัยที่เป็นแรงผลักดัน กับปัจจัยที่เป็นแรงดึงดูด มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดัน ได้แก่

1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จากความยากจนของครอบครัว เนื่องจากครอบครัวมีรายได้น้อยเพียงพอกับรายจ่ายและมีหนี้สินตามมา เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนส่วนหนึ่งจึงต้องเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี เพื่อช่วยรับผิดชอบต่อภาระทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2) ปัจจัยด้านการศึกษา ความด้อยโอกาสทางการศึกษา ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาหรืออบรมอาชีพ เมื่อได้รับข่าวสารข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและได้เห็นตัวอย่าง

ของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสตรีที่เข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี จึงทำให้เกิดการเอาอย่างรอยขาดความยังคิด

3) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีวัฒนธรรมและค่านิยมของสังคมไทยบางประการที่เป็นต้นเหตุของปัญหาการค้าประเวณี เช่น ค่านิยมด้านความกตัญญู ทำให้เด็กสาวจำนวนมากเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีด้วยความกตัญญูที่มีต่อพ่อแม่ นอกจากนั้นทัศนคติและค่านิยมของสตรีที่เกิดจากอิทธิพลทางวัฒนธรรมด้านวัตถุนิยม ทำให้เกิดความฟุ้งเฟ้อ ไม่รู้จักประหยัดคอดออม และเห็นการค้าประเวณีไม่เป็นเรื่องเสียหาย แต่เป็นหนทางที่จะหาเงินมาใช้จ่ายได้ง่าย

4) ปัจจัยด้านครอบครัว ครอบครัวเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่ทำให้สตรีตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี เช่น ครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กหญิงได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ถูกทอดทิ้ง ส่งผลให้เด็กขาดความอบอุ่น และไม่มี ความมั่นคงทางจิตใจ ทำให้ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย หรือครอบครัวที่มีค่านิยมไม่ต่อต้านการค้าประเวณี หรือครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวเคยประกอบอาชีพค้าประเวณีมาก่อน ทำให้พ่อแม่ไม่รู้ลึกเสียหยาที่บุตรสาวไปประกอบอาชีพค้าประเวณี

5) ปัจจัยด้านระบบของรัฐและชุมชน ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น ตลอดจนบุคคลในชุมชนที่ไม่เห็นด้วยกับการค้าประเวณี แต่ก็ไม่ได้ต่อต้านทั้งทางตรงและทางอ้อม ประกอบกับการขาดความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชาวบ้าน ทำให้ไม่ได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการค้าประเวณี

2. ปัจจัยที่เป็นแรงดึงดูด ได้แก่

1) สถานประกอบการ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งในประเทศ และต่างประเทศและมีการดำเนินธุรกิจหลายรูปแบบ ทำให้เกิดการแสวงหาหญิงเข้าสู่ธุรกิจของตน

2) ผู้จัดการหรือเอเยนต์ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลในพื้นที่ จะเข้าไปตกลงกับพ่อแม่ของเด็กและชักนำเด็กออกจากหมู่บ้านในรูปแบบต่าง ๆ กัน และส่วนใหญ่มักจะเป็นกระบวนการ

ศูนย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ (2525 : 66 - 69) ได้กล่าวถึง กระบวนการนำหญิงมาเพื่อค้าประเวณี โดยแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ โดยสมัครใจ และโดยไม่สมัครใจ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การนำหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีโดยสมัครใจ เริ่มด้วยการที่บุคคลพาหน้าที่เป็นนายหน้าจัดหาหญิงเพื่อนำไปส่งยังสำนักค้าประเวณีต่าง ๆ พวกนี้มักชื่อเรียกกันในหมู่ผู้ค้าประเวณีว่า "เอ" ซึ่งหมายถึง "เอเยนต์" หรือตัวแทนสำนักค้าประเวณี "เอ" หรือ "เอเยนต์" นี้ โดยปกติจะเป็นตัวหญิงโสเภณีเอง เจ้าสำนัก หรือผู้ใดที่หน้าที่จัดหาหญิงเพื่อการค้าประเวณี พวกเอเยนต์เหล่านี้จะเที่ยวตะเวนหาหญิงสาววัยรุ่นในหมู่บ้านชนบท หาทางชักชวนให้ไปทำงานโดยมีการจ่ายค่าตัววันอัตราที่ตกลงกัน ราคาตัวจะอยู่ระหว่าง 5,000-30,000 บาท ขึ้นอยู่กับความสวยของหญิงสาว บางรายอาจจ่ายค่าตัวให้กับบิดามารดาเป็นก้อนใหญ่ โดยมีกำหนดเวลาที่หญิงสาวต้องทำงาน 6 เดือน หรือ 1 ปีหลังจากนั้นเอเยนต์จะพาไปส่งสำนักค้าประเวณีต่อไป

2. กระบวนการนำหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ อาจแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ เนื่องจากถูกขาย และเนื่องจากถูกหลอกลวง

1) การค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจเนื่องจากถูกขาย กระบวนการนี้มีวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนบรรดาเอ็งทั้งหลายเหมือนกับกระบวนการนำหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีโดยสมัครใจทุกประการ จะแตกต่างกันที่ผู้ที่ถูกชักจูง คือบิดามารดา โดยฝ่ายบิดามารดาจะเป็นฝ่ายเกลี้ยกล่อมขอร้องบุตรสาวของตนเองให้ยินยอมค้าประเวณี และบิดามารดาบางรายจะพาบุตรสาวไปส่งยังสำนักค้าประเวณี

พร้อมกับเอ เพื่อทราบแหล่งที่ทำงานของบุตร นอกจากนี้ยังมีอีกวิธีหนึ่งคือ ในหมู่บ้าน จะมีเอซึ่งเป็นคนในหมู่บ้านและอยู่ประจำหมู่บ้าน เมื่อบิดามารดาของหญิงใด ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ต้องการจะหาบุตรของตนค้าประเวณีก็จะเป็นฝ่ายติดต่อกับเอนั่นเอง และเอพร้อมบิดามารดาจะพาหญิงไปส่งที่สำนักค้าประเวณี

2) การนำเด็กมาเพื่อการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ เนื่องจากถูก

หลอกลวง กระบวนการนี้ส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากครอบครัวของหญิงประสบปัญหา ด้านเศรษฐกิจ ต้องการมีงานทำที่มีรายได้ดี แต่เนื่องจากอายุและการศึกษาน้อย อ่อนต่อประสบการณ์ โอกาสที่จะถูกหลอกลวงจึงเป็นไปได้ง่าย ซึ่งผู้ที่ชักจูงมักจะแสดงความปรารถนาดีเห็นอกเห็นใจ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือให้พ้นจากภาวะความ เดือดร้อนต่าง ๆ โดยหลอกว่าจะพาไปทำงานในที่ซึ่งมีรายได้ดีกว่าการประกอบอาชีพ เดิม บางรายหลอกว่าจะพาไปทำงานเป็นพนักงานบริการตามภัตตาคารร้านค้า ซึ่ง เป็นสถานที่ที่จะหันเหชีวิตไปสู่อาชีพค้าประเวณีได้ง่ายกว่าสถานที่อื่น ๆ กล่าวคือ ใช้ กิจกรรมร้านอาหารเป็นเครื่องบังหน้า แต่หลังร้านจะเป็นแหล่งค้าประเวณีด้วย เป็นต้น และในบางรายจะพาไปขายต่อยังสำนักค้าประเวณีโดยตรง กว่าที่รู้ว่าถูกหลอกลวง ก็สายไปเสียแล้ว ถูกแมงดาประจำสำนักควบคุม บังคับซื้อสัญญาที่ค้าประเวณี ถ้าไม่ ยินยอม ขัดขืน ก็จะถูกทารุณอย่างหนัก ทั้งการทำร้ายร่างกายและข่มขืน นอกจาก ปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นประการแรกแล้ว ยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีก ได้แก่ หญิงนั้นเอง มีพื้นฐานนิสัยเป็นคนฟุ้งเฟ้อ รักสวยรักงาม ใจแตก ชอบเที่ยวเตร่มั่วสุมกับเพื่อน ๆ บางรายนิยมดื่มสุรา สูบบุหรี่ รวมทั้งสิ่งเสพติดอื่น ๆ เช่น กัญชา เป็นต้น ในที่สุดจะถูกเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดที่รู้ถึงลักษณะนิสัยของหญิงหลอกลวงพาไปขายด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น มอมเหล้า มอมกัญชา ยาเสพติด หรือชวนไปเที่ยวในห้องลับอื่น แล้วพา ไปส่งยังสำนักค้าประเวณีในที่สุด

กองสัมาอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ (2538 :3) ได้สรุป
มูลเหตุของการค้าประเวณี เป็น 2 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่นขาดที่ดินทำกิน ไม่มีงานทำ มีหนี้สิน มีลูกมาก
ยากจน
2. ปัญหาด้านครอบครัวและสังคม เช่น ครอบครัวแตกแยก อยู่ในชุมชนแออัด
แหล่งอบายมุข ค่านิยมวัตถุ บมด้อยจากความยากจน ความไม่ทัดเทียมกันสังคม พ่อแม่
สนับสนุน และถูกหลอกลวง

แหล่งที่มีการขายบริการทางเพศซึ่งกระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ
จะอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในลักษณะที่เป็นการเปิดขายบริการทางเพศโดยตรง และ
ในรูปแบบบริการอื่นบังหน้า จรรยา เศรษฐบุตร ,สุภาณี เวชพงศา.(2537:61-66)
ได้นำเสนอธุรกิจ 10 อันดับแรก ที่เกี่ยวข้องกับการขายบริการทางเพศ ดังนี้

1. ธุรกิจประเภทที่ใช้ร้านอาหารและสวนอาหารเป็นฉากบังหน้า มีการ
ขายสุรา อาหาร เครื่องดื่ม มีนักร้องนักดนตรีขับกล่อม ร้านอาหารประเภทนี้
มักจะมีพนักงานเสิร์ฟผู้หญิงมากเป็นพิเศษ หน้าร้านส่วนใหญ่จะตกแต่งด้วยพ
กระพริบหลากสีสรร ร้านอาหารประเภทนี้มีอยู่ทั่วประเทศประมาณ 1,845 แห่ง
มีหญิงขายบริการแอบแฝงอยู่ประมาณ 14,800 คน

2. ช่องหรือสำนักค้าประเวณีโดยตรงไม่มีหน้าฉากแต่เนื่องจากคิดกฎหมาย
จึงไม่มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ แต่จะเป็นที่รู้จักกันเองในหมู่นักเที่ยว สถานที่จึงมัก
เป็นบ้าน หรืออยู่ภายในบริเวณบ้านของเจ้าของสำนักนั่นเองเป็นห้องเล็กห้องน้อย
สำหรับแขก ในสำนักจะมีหญิงขายบริการอยู่แต่ละแห่งมากบ้างน้อยบ้างขึ้นอยู่กับ
จำนวนนักเที่ยวว่ามีชุกชุมแค่ไหน สำนักแต่ละแห่งจะมีภรรยาของตน โดยมีแม่เฒ่า และ
แมงดาเป็นผู้คุมกฎและดูแลกิจการ จากตัวเลขการสำรวจในเดือนกรกฎาคม 2536
พบว่ามียช่องอยู่ทั่วประเทศประมาณ 1,482 แห่ง มีโสเภณีรวมกันถึงประมาณ
13,477 คน

3. บาร์เบียร์ เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะ ธุรกิจประเภทนี้จะกระจุกตัวอยู่บริเวณย่านการท่องเที่ยวของชาวตะวันตกมากเป็นพิเศษ เช่น ที่พัทยาเพียงแห่งเดียวมีบาร์เบียร์อยู่ถึง 306 แห่งจากจำนวนบาร์เบียร์ทั่วประเทศ 485 แห่ง อยู่ในกรุงเทพฯ 19 แห่ง ลักษณะของบาร์เบียร์ก็คือมีคาน์เตอร์เปิดลงขายเบียร์และเครื่องดื่มเป็นแก้ว มีเพลงฟังหรือมีวีดีโอให้ชม และมีหญิงขายบริการเป็นตัวเรียกลูกค้าและบริการแขก มีหญิงขายบริการอยู่ในธุรกิจประเภทนี้กว่า 4,400 คน

4. นวดแผนโบราณ เป็นธุรกิจที่ฉาบหน้าคือการให้บริการนวดแต่ละธุรกิจที่แท้จริงซึ่งแฝงอยู่เป็นจุดขายสำคัญก็คือการขายบริการของหมอนวด โดยเจ้าของโรงนวดได้ค่าสถานที่และค่านวด หมอนวดจะได้รายได้พิเศษจากการขายบริการให้แขกนอกจากค่านวดเพียงเล็กน้อยที่ได้รับส่วนแบ่งจากเจ้าของกิจการ ธุรกิจประเภทนี้ลูกค้าที่นิยมจะอยู่ในกลุ่มผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ประจำหรือรายได้ดี ต้องการเพื่อนคุยเอาอกเอาใจ รวมทั้งความพอใจในเรื่องเพศด้วย คนไทยและคนจีนคือลูกค้าส่วนใหญ่ สถานบริการประเภทนี้จะกระจายอยู่ทั่วบ้านจันทบุรี ๗ ที่เป็นเมืองหลักของภาคต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ ส่วนภาคเหนือและภาคอีสานมีอยู่เล็กน้อยในบางจังหวัดเท่านั้น ธุรกิจประเภทนี้ปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 310 แห่งทั่วประเทศ มีผู้หญิงที่อยู่ในธุรกิจเกือบ 6,000 คน

5. คาเฟ่ รูปแบบธุรกิจประเภทนี้เกิดต่อเนื่องมาจากอาบอบนวด และคอฟฟี่ช็อปหรือนักแสดงต่าง ๆ เช่น การแสดงตลก มายากลต่าง ๆ เข้ามาใช้เป็นจุดขายร่วมกับหญิงขายบริการทางเพศที่อยู่ในรูปนักร้อง รูปแบบธุรกิจประเภทนี้คนมีเงินในเมืองชอบเที่ยว คาเฟ่จึงมักตั้งอยู่ในตัวเมืองของจังหวัดใหญ่ ๆ มีอยู่จำนวนประมาณ 253 แห่ง ในจำนวนนี้กระจุกอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล คือ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ รวม 151 แห่ง อีก 100 แห่ง กระจายอยู่ในจังหวัดท่องเที่ยวชายทะเลภาคตะวันออกและภาคใต้ เช่น ชลบุรี สุราษฎร์ธานี ภาคเหนือและอีสานมีเฉพาะในบางจังหวัด มีผู้หญิงขายบริการอยู่ในธุรกิจนี้ประมาณ

กว่า 4,200 คน

6. โรงแรม เป็นแหล่งค้าบริการทางเพศที่แอบแฝงอยู่กับการขายบริการ เรื่องที่พิกมีอยู่หลายระดับ หลายราคา นับจากโรงแรมจังหวัด โรงแรมมาตรฐาน ถึงโรงแรมใหญ่ ๆ ที่มีการจดทะเบียนคือติดดาวให้ว่าอยู่ในระดับใด โรงแรมระดับดี 4 - 5 ดาว ค่าที่พักแพง ขายบริการด้านสถานที่เป็นหลัก หญิงขายบริการมักเป็นเพียงผู้ให้บริการของห้องพักโรงแรม เพื่อรอแขกบ้างเท่านั้นโดยทางโรงแรมมักไม่ได้ผลประโยชน์เกี่ยวข้องด้วย โรงแรมธรรมดาทั่ว ๆ ไปโดยเฉพาะโรงแรมที่มีชื่อเป็นตัวเลข และโรงแรมมาตรฐาน มักจะมีผู้หญิงให้บริการแขกที่มาเข้าพักด้วย ผู้หญิงเหล่านี้ทางโรงแรมจะจัดหามา มีกฎระเบียบ เช่นเดียวกับสถานบริการประเภทอื่น แต่บางครั้งโรงแรมก็เป็นที่ยิงขายบริการอิสระพาแขกของตนมานอนด้วยเช่นกัน ปัจจุบันมีโรงแรมประเภทที่มีการขายบริการทางเพศแอบแฝงอยู่ประมาณ 235 แห่ง และมีผู้หญิงที่ขายบริการอยู่ด้วยประมาณกว่า 2,700 คน

7. คาราโอเกะ เป็นธุรกิจเรีงมย์รูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบันจนแข่งขันธุรกิจประเภทเดียวกันในรูปแบบอื่น ๆ จุดขายหลักของคาราโอเกะก็คือ การนำเทคโนโลยีภาพยนต์เพลงหรือมิวสิควีดีโอมาบริการแขก โดยแขกสามารถเลือกเป็นนักร้องคนไหนคนใดก็ได้ที่ตนอยากจะเป็น จุดขายในลักษณะนี้ทำให้แขกพอใจเพราะตนเองได้เป็นผู้แสดงด้วยไม่จำเป็นต้องการแสดงหรือฟังอย่างเดียวเหมือนธุรกิจเรีงมย์แบบอื่น คาราโอเกะจึงแพร่หลายเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในทุกภูมิภาคโดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นเมืองใหญ่ ๆ ปัจจุบันมีอยู่ทั้งหมดประมาณ 202 แห่ง และมีหญิงขายบริการในธุรกิจประเภทนี้มากกว่า 2,200 คน

8. ในทอล์ก เป็นธุรกิจเรีงมย์ที่รับรูปแบบจากฝรั่งมานานกว่า 30 ปี โดยยุคเริ่มแรกนั้นก็คล้ายร้านกาแฟให้บริการดีกว่าร้านกาแฟธรรมดา มีผู้หญิงมาเป็นเพื่อนนั่งคุย เรียกว่า "นั่งชิวรมง" หรือเป็น "พาร์ตเนอร์" คู่เดินรำกับแขกซึ่งในทอล์กจะมีดนตรีบรรเลง และฟลอร์สำหรับเต้นรำ ในยุคต่อมาหลัง

สงครามเวียดนามและนโยบายเปิดประเทศเพื่อการท่องเที่ยว ทำให้ในทศวรรษ
 บริบูรณ์ตัวเองใหม่เพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย โดยมีการเน้นจุดขายไปที่ผู้หญิง
 เช่นการแต่งตัวหรือการแสดงทางเพศที่ดึงดูดลูกค้า ทำให้ธุรกิจประเภทนี้แตกตัว
 ออกไปในหลายรูปแบบ เช่น บาร์อะโรรัก บาร์ทอยเลส บาร์เบียร์ โดยในทศวรรษ
 รูปแบบเดิมก็ยังคงมีอยู่ให้บรรดานักเที่ยวได้เลือกเที่ยวได้ตามรสนิยม ในทศวรรษ
 ปัจจุบันกระจุกตัวอยู่มากที่สุดในกรุงเทพฯ คือ 85 แห่ง จากจำนวนทั้งหมด 155
 แห่ง ที่เหลือกระจายอยู่ตามจังหวัดใหญ่ ๆ ในภูมิภาคต่าง ๆ มีผู้หญิงขายบริการ
 อยู่ในธุรกิจประเภทนี้กว่า 3,000 คน

9. อาบ อบ นวด เป็นธุรกิจบริการที่มีจำนวนเพียง 137 แห่ง แต่ถ้า
 ดูตัวเลขของผู้หญิงที่อยู่ในธุรกิจนี้กลับมีถึงกว่า 7 พันคน รองลงมาจากธุรกิจประเภท
 ร้านอาหารและช่องเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจาก อาบอบนวดเป็นธุรกิจที่ลงทุนในเรื่อง
 สถานที่สูงแต่ละแห่งจึงมีจำนวนหญิงขายบริการในหน้าตาของหมอนวดอยู่เป็นจำนวนมาก
 เฉลี่ยแล้วแต่ละแห่งประมาณ 50 คนทีเดียว ธุรกิจประเภทนี้ได้รับความนิยมมากมา
 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 โดยมีจุดเริ่มต้นที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ทั้ง ๆ ที่ความจริงธุรกิจ
 ประเภทนี้เปิดตัวมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2506 แล้ว บริการเริ่มต้นก็คือ การอบน้ำ
 และการนวดโดยหมอนวดสาวนั่งน้อยหุ้มน้อยด้วยลีลาและวิธีการนวดต่าง ๆ เพียง
 อย่างเดียว ต่อมาจึงได้มีการขายบริการทางเพศผนวกเข้าไปด้วย ถ้าลูกค้าต้องการ
 โดยรายได้จากการนวดนี้คือรายได้หลักของหมอนวดซึ่งสูงกว่ารายได้จากนวด
 เพียงอย่างเดียวมากมายนัก รายได้ของหมอนวดขึ้นอยู่กับจำนวนแขก ซึ่งคนเชียร์แขก
 จะมีบทบาทมากในการส่งแขกให้ คนเชียร์แขกจึงมีส่วนแบ่งด้วยเสมอจากรายได้ด้าน
 การขายบริการทางเพศของหมอนวด

10. บาร์อะโรรัก เป็นธุรกิจเรีงรมย์ประเภทหนึ่งที่แตกตัวพัฒนามาจาก
 รูปแบบของในทศวรรษธรรมดา จุดขายของบาร์อะโรรักก็คือการแสดงต่าง ๆ ของผู้หญิง

ขายบริการในชุดที่เกือบจะเปลือยเปล่า เช่น การเต้นเกาเสาสแตนเลสบนเวที ด้วยท่าเต้นที่ยั่วยุการมรณ หรือनावัตถุต่าง ๆ มาแสดงรอยาซื้อขายะเพศประกอบ หรือแม้แต่การแสดงการร่วมเพศหัตถุ ผู้หญิงที่หลังจากเวียนขึ้นปเต้นโชว์เพื่อห้แขก เลือกแล้วก็ลงมานั่งดื่มกับแขก รวมไปถึงการออกไปให้บริการพิเศษข้างนอก (ฮ็อพ) นอกจากเงินเดือนประจำเพียงเล็กน้อยแล้วสาวอะโรกรักจะมีเปอร์เซนต์จากเครื่องดื่ม ที่แขกสั่ง รวมทั้งส่วนแบ่งจากการฮ็อพแขกซึ่งจะมีกฏหรือข้อตกลงกับบาร์อยู่ บาร์อะโรกรัก เป็นธุรกิจเรียมย์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ ของนักเที่ยวชาวต่างชาติ มากกว่าคนไทย จะพบว่าจำนวนบาร์อะโรกรักส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่บริเวณย่านนักท่องเที่ยว ต่างชาติทั้งสิ้น คือในจำนวนบาร์อะโรกรักทั้งหมด 114 แห่งนั้น จะอยู่ในกรุงเทพฯ เช่น ย่านพัฒน์พงษ์ ถึง 70 แห่ง อยู่แถวพญา จ.ชลบุรี และจ.จันทบุรีอีกเกือบ 30 แห่ง ที่เหลือกระจายอยู่เฉพาะในบางจังหวัดเท่านั้น

จากการสำรวจของกรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ในปีพ.ศ. 2538 ได้รายงานว่ ทุกจังหวัดทั่วประเทศ มีสถานบริการทางเพศอยู่ทั้งสิ้น 6,563 แห่ง เป็นสถานบริการทางเพศโดยตรง 1,799 แห่ง และสถานที่จัดเป็นการ แอบแฝง 4,764 แห่ง มีผู้ให้บริการทางเพศทั้งสิ้น 81,384 คน แยกเป็น ผู้ให้บริการที่เป็นชาย 2,104 คน และเป็นหญิง 79,280 คน จากจำนวนเหล่านี้ เฉพาะในกรุงเทพมหานคร มีสถานบริการทางเพศรวมทั้งสิ้น 1,082 แห่ง จัดให้บริการโดยตรง 58 แห่ง และจัดในรูปธุรกิจแอบแฝง 1,024 แห่ง มีผู้ให้บริการรวม 28,373 คน แยกเป็นชาย 763 คน และหญิง 27,610 คน

อรรถพล พันธุ์บุญเกิด (2527 : 146 - 147) ได้เสนอรายงานเรื่อง าสเณณีเด็ก ว่ในหนังสือปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์ ซึ่งในรายงานเรื่องนี้ได้กล่าว ถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาโสเณณีเด็กว่ามีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เด็กเป็นจำนวนมากถูก นามากักขังบังคับให้ค้าประเวณี มีผลททำให้เด็กได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ และปัญหาโสเณณีเด็กมีจุดแห่งปัญหามาเรื่อของแรงงานที่ไม่มีคุณภาพและไม่เื่ออานวย ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ในรายงานยังได้นำเสนอเกี่ยวกับ โครงสร้างที่เกี่ยวกับ

แรงงานเคลื่อนย้าย สาเหตุการเติบโตของโรสเมธี้เด็ก กระบวนการล่อลวงโรสเมธี้เด็ก สถานบริการและสภาพการทำงานของเด็ก ตลอดจนผลกระทบต่อตัวเด็กที่ค้าประเวณี ในรายงานได้มีข้อเสนอแนะต่อบัณฑิตโรสเมธี้เด็กดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาบทบาทของผู้หญิงในทุกด้านให้เท่าเทียมกับชายโดยเฉพาะสร้างความเท่าเทียมในด้านรายได้และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. ให้การศึกษากับพ่อแม่ของเด็กถึงขบวนการค้าหญิง และผลเสียที่เด็กจะได้รับหลังจากที่มาค้าประเวณี เช่น สุขภาพร่างกาย จิตใจ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล
3. เปลี่ยนแปลงทัศนคติของสาธารณชนที่ว่า หญิงเหล่านี้ไม่สามารถกลับตัวได้ ตรงกันข้ามสังคมควรจะทำให้โอกาสในการกลับตัวของเธอ เพราะหญิงเหล่านี้มาประกอบอาชีพ เนื่องจากไม่มีทางเลือกอื่นที่ดีกว่านี้
4. ลงโทษสถานหนักกับผู้ล่อลวงหญิงและเด็กมาค้าประเวณี
5. เผยแพร่ข่าวสารและหน่วยงานที่จะให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในด้านงานอาชีพ และความช่วยเหลือฉุกเฉิน
6. ควรมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกรรมกรและสถานบำบัดรักษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

สงว ทักษณณ์ และคณะ (2532 : 31 - 32) ได้เสนอรายงานเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุ และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระดับสูง เพื่อแสวงหา มาตรการหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระดับสูง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและมีความเร่งด่วนในสังคมไทย และเพื่อภาพพจน์ที่ดีของประเทศเพื่อเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้เกี่ยวข้องในท้ายของเอกสารรายงานนี้ ได้มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาระดับสูงที่เป็นมาตรการเร่งด่วนดังนี้

1. รัฐควรมีนโยบายที่แน่นอนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระดับสูง
2. เร่งผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

2.1 พระราชบัญญัติการคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2503 ในเรื่อง ต่อไปนี้

1) ให้เพิ่มโทษผู้ที่เป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาโรสเกน (มาตรา 8,9 และ10)

2) ไม่มุ่งเอาผิดหญิงโรสเกน แต่จะมุ่งให้การสงเคราะห์ โดยให้ศาลเป็นผู้จัดลยพินิจสั่งให้ส่งตัวหญิงเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์

3) เพิ่มโทษความผิดกรณีจัดหาเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เพื่อการค้าประเวณี

2.2 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ในส่วนที่สนับสนุนให้มีการ

ค้าประเวณี (มาตรา 3) ที่ยังครอบคลุมไม่ถึง เช่นคอฟฟี่ช็อป และค็อกเทลเลาจ์

3. เร่งแก้ไขปัญหาโรสเกนเด็กอย่างจริงจัง โดย

3.1 ดำเนินมาตรการป้องกันการนำเด็กมาค้าประเวณี โดยการให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวที่ยากจนในด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต ในรูปของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ซึ่งจัดตั้งกันเองโดยคนในชุมชน โดยทางราชการอาจให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น

3.2 ควบคุมสถานบริการอย่างเข้มงวด และไม่ให้นำเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มาบริการในสถานเริงรมย์ รวมทั้งกวดขันไม่ให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าไปในสถานบริการ

3.3 รมรงค์เผยแพร่ความรู้แก่พ่อแม่ เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับกระบวนการกลวิธี และรูปแบบการล่อลวงหญิงไปค้าประเวณี ตลอดจนผลเสียของการค้าประเวณี

3.4 เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการค้าประเวณี พ.ศ.2503 ควรจะส่งตัวเข้ารับการสงเคราะห์ทันที โดยไม่ต้องขึ้นศาล

มูลนิธิผู้หญิง (2533 : 46 - 49) ได้ทำรายงานการสัมมนา เรื่องนโยบายทางการศึกษากับปัญหาโรสเกนเด็ก ทั้งนี้เพื่อนำเสนอผลงานปฏิบัติการของโครงการคัพถ์ และโครงการสตรีสู่ชนบท ซึ่งเป็นโครงการนำร่องของมูลนิธิโดยได้รับความร่วมมือและประสานงานจากสำนักงานการประถมศึกษาทุกระดับ กรมการศึกษานอกโรงเรียน และกระทรวงศึกษาธิการ และกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้เพื่อเป็นการผลักดันและกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมสัมมนาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นและแสดงทัศนะต่าง ๆ

ต่อการดำเนินโครงการ และต่อการแก้ปัญหาและป้องกันโรสเณมิได้กรดยเฉพาะ และเพื่อเสนอต่อรัฐในการกำหนดนโยบายในการป้องกันและแก้ปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อจัดปัญหาให้ลดลงต่อไป โดยได้มีการสรุปการสัมมนาเรื่องนโยบายทางการศึกษากับปัญหาโรสเณมิเด็กในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยสาเหตุของปัญหาโรสเณมิเด็กดังนี้

1. ความยากจน สาเหตุจากความยากจนไม่ได้เป็นปัจจัยหลักเพียงอย่างเดียว แต่ต้องประกอบกับสาเหตุสำคัญอีกหลายอย่าง
2. ค่านิยมในเรื่องเพศที่มองเห็นผู้หญิงเป็นสินค้า
3. ค่านิยมที่เห็นว่าการมีโรสเณมิเป็นเรื่องปกติธรรมดา เป็นเรื่องจำเป็น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอาชญากรรมทางเพศ
4. ความสับสนทางเพศของผู้ชาย หมกมุ่นในเรื่องเพศ
5. ค่านิยมเห็นแก่ความสะดวกสบายเป็นอาชีพที่หาเงินง่าย โดยไม่คำนึงถึงคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าโรสเณมิ
6. ค่านิยมความกตัญญู ทำให้เด็กจำยอมเมื่อถูกพ่อแม่ขายไป

นอกจากนี้สังคมยังมีสิ่งยั่วยุทางเพศต่าง ๆ มาเป็นปัจจัยเร่งให้มีความรุนแรงของปัญหาโรสเณมิเด็กสูงขึ้น และรัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและจริงจังในการบังคับใช้กฎหมาย การให้การศึกษา การเผยแพร่ความคิด ปกป้องค่านิยมอันถูกต้อง จะต้องแก้ไขปัจจัยสาเหตุทุกสาเหตุ จึงจะทำให้การป้องกันแก้ไขปัญหารอสเณมิเด็กได้ผลอย่างแท้จริง

ความหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ความหมายการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะที่เรียกกันว่า การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมเป็นการศึกษาที่ช่วยทำให้ประชาชนในท้องถิ่นพึ่งพาตนเองได้ในสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการศึกษาหลายท่านได้อธิบายคำว่า "การศึกษานอกระบบโรงเรียน" ไว้ดังนี้

เกียรตินัย พงษ์พาณิชย์ (2521 : 215) อธิบายว่า "คำว่าการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนเป็นคำที่มีความหมายกว้าง คลุมถึงประสบการณ์ และกิจกรรม
ต่าง ๆ ของการศึกษานอกระบบโรงเรียนภาคปฏิบัติ"

แมคคอลล์ (McCall.1979 : 5 อ้างอิงใน รัตนา พุ่มไพศาล.2523:8)
ให้ความหมายว่า "การศึกษานอกระบบ หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหลายที่อยู่ใน
นอกระบบชั้นเรียนของโรงเรียนภาคปฏิบัตินั้น ๆ การศึกษานอกระบบ เป็นคำที่มีความหมาย
กว้างขวางมาก หมายถึง การศึกษาทุกอย่าง การเรียนรู้จากพ่อแม่ การเรียนรู้จาก
ประสบการณ์ การเรียนรู้จากเพื่อน ๆ การเรียนรู้จากสื่อสารมวลชน การเรียนรู้จาก
โรงเรียนผู้ใหญ่ และจากหน่วยพัฒนาต่าง ๆ การเรียนรู้จากการฝึกงาน การเรียนรู้จากการ
เป็นสมาชิกกลุ่มหนุ่มสาว ฯลฯ"

อุณา นพคุณ (2524 : 16) ให้ความหมายว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน
หมายถึงกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ที่สถาบันต่าง ๆ ในสังคมจัดขึ้นโดยมีเจตนาและวัตถุประสงค์
ที่จะให้การเรียนรู้แก่ประชากรที่สามารถจะกำหนดตัวผู้รับการศึกษาเอง และผู้ให้การศึกษาต่าง
ก็มีวัตถุประสงค์เชิงการศึกษา กิจกรรมดังกล่าว อาจจัดให้แก่ประชากรทุกเพศทุกวัย ทุกชุมชน
และทุกระดับการศึกษา เพื่อบุคคลดังกล่าว มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่นิยมที่ดี กิจกรรมทาง
การศึกษาที่เรียกว่าเป็นการศึกษานอกระบบโรงเรียน จะต้องจัดขึ้นในระยะเวลาอันสั้น หลักสูตร
ยืดหยุ่น ประหยัด และสนองตอบต่อความต้องการความสนใจของผู้เรียนและแก้ปัญหาของชุมชน

สุนทร โคตรบรรเทา (2524 : 5) ได้อธิบายว่า "การศึกษานอกระบบโรงเรียน
เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่เพื่อเปิดโอกาสให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเข้ารับ
การศึกษาหาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ได้ตามความต้องการ ความสนใจของตนเองอย่าง
กว้างขวาง โดยไม่จำกัดในด้านเวลา โอกาส สถานที่ วัย และเพศของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถ
แสวงหาความรู้ได้ ทุกขณะที่มีความต้องการ"

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 4 (เชียรศรี วิวิธศิริ. 2527 : 7 ; อ้างอิง
มาจาก แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520) ได้ให้ความหมายว่า "การศึกษา
นอกระบบเรียน คือการศึกษาที่จัดนอกเหนือไปจากการศึกษาในระบบโรงเรียนไม่ว่าการศึกษา

นั้นจะจัดขึ้นเป็นกิจกรรมอื่น เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปัญหา ฝึกอาชีพ หรือพัฒนา ความรู้เฉพาะ อย่างตามความต้องการและความสนใจของพลเมือง"

ฟิลิป คูมส์ (Coombs. 1968. อ้างอิงใน ปฐม นิคมานนท์. 2528 : 69) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึงกิจกรรมการศึกษาทุก ประเภทที่จัดขึ้น นอกเหนือจากกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียนตามปกติ กิจกรรมเหล่านี้ จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ ตามแต่กลุ่มบุคคลจะสนใจ อาจจะเป็นกิจกรรม ที่เสริม หรือต่อเนื่องกับกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน หรือในบางกรณีอาจจัดขึ้นเพื่อ เป็นตัวเลือก หรือจัดขึ้นเพื่อแทนการเรียนในระบบโรงเรียนก็ได้"

โดยสรุปการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิตที่มี กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ มีการจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความ ต้องการในด้านสังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ ของกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมการศึกษาจึงต้องมีความหลากหลาย และมีความยืดหยุ่นที่สามารถปรับเปลี่ยนให้สนองความต้องการที่ เปลี่ยนแปลงได้

หลักการและแนวการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปัจจุบัน มีใช้เพื่ออนาคต ดังนั้น รูปแบบเนื้อหา ตลอดจนวิธีการจัดการศึกษา จึงต้องมีความสอดคล้อง เหมาะสม กับสภาพ สิ่งแวดล้อมของผู้เรียน จึงจะเกิดประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้จริง กล่าวโดยสรุป การศึกษานอกระบบโรงเรียนมีหลักการจัดดังนี้ (ทองจุล ชันขาว. 2535 : 46 - 49)

1. จัดการศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงอายุคน ตั้งแต่วัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ วัยชรา ซึ่งต้องการการปรับตัวทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม ชีวิต ความเป็นอยู่ การศึกษานอกระบบโรงเรียน จึงต้องจัดให้สอดคล้อง และ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

2. จัดการศึกษาให้สนองกับความต้องการของบุคคล ชุมชน และสังคม จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่เป็นตัวของตัวเอง มีอิสระที่จะเรียน เพื่อให้ตรงกับความต้องการ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้จริง

3. จัดการศึกษาที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ผู้เรียนไม่ใช่อาณาณะที่ว่างเปล่า มีครุมีหน้าที่หยิบยื่นสิ่งต่าง ๆ ให้ หากแต่ผู้เรียนเป็นผู้มีประสบการณ์ จึงจำเป็นต้องให้ผู้เรียนนำสิ่งที่มืออยู่ ที่แตกต่างกัน นามาแลกเปลี่ยนกัน ก็จะช่วยให้แตกฉานมากยิ่งขึ้น

4. จัดการศึกษาให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ การนำเทคโนโลยีราคาแพงต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูง เข้าบ้านหมู่บ้านชนบท ไม่ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งตนเองได้ ในทางตรงกันข้าม การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น จะช่วยให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ และนำไปสู่เป้าหมาย

5. จัดการศึกษาโดยการประสานงานและระดมกำลังที่มีอยู่ในท้องถิ่น ปัญหาส่วนใหญ่ในชนบทจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน การศึกษาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาทุกอย่างได้จำเป็นต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อกิจการที่จัดมีความหมายและมีคุณค่าตอบสนองปัญหาของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

โรวิท วรพิพัฒน์ (2524 : 165 - 167) ให้แนวความคิดว่า การศึกษานอกโรงเรียน จะเป็นตัวช่วยให้มนุษย์ปรับตัวเข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี โดยกล่าวว่าคนเราจะมีความสุขที่สุด เมื่อบุคคลและสังคมสิ่งแวดล้อมประสมกลมกลืนกันอย่างราบรื่น ทั้งทางด้านวัตถุ ร่างกาย และจิตใจ และการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะสามารถดำเนินการเพื่อให้ตัวเอง และสังคมสิ่งแวดล้อมประสมกลมกลืนกันเพื่อตนเองจะได้มีความสุขนั้น บุคคลนั้นจะต้องเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อจะได้ปรับตัว เปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสภาพการณ์ของบ้านเมืองและสิ่งแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการที่จะทำให้บุคคลคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นได้นั้น ต้องได้รับความรู้ ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อย่างเพียงพอและทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้น การจัดหาการศึกษาให้กับประชาชนจึงต้องจัดให้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิต

อุณา นพคุณ (2523 : 126) ให้นิยามว่า ภารกิจที่เป็นไปได้ของการจัดการศึกษานอกระบบเรียน เพื่อพัฒนาคนนั้นมีลักษณะ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการศึกษาอย่างกว้างขวางในหลาย ๆ รูปแบบตามสถาบันและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เช่น โครงการฝึกอบรมผู้ที่ไร้ฝีมือในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
2. จัดกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน สำหรับผู้ที่ปฏิบัติการทำงานเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ เช่น ในรูปของการฝึกอบรม สัมมนา
3. จัดกิจกรรมในรูปแบบของการให้การศึกษา เพื่อเพิ่มความรู้หรือการศึกษาต่อเนื่องสำหรับผู้ที่ยังไม่จบการศึกษาจากระบบโรงเรียนแล้ว

วิชา อุตสาหกรรม และอุดม เขยทิวส์ (2523 : 23) ได้สรุปแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้ดังนี้

1. การศึกษานอกระบบโรงเรียน ควรมุ่งที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนให้มากที่สุด ให้สามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนรู้ไปปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. ควรจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้สัมพันธ์กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมด้านการเกษตร และอุตสาหกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศและประชาชนในแต่ละท้องถิ่น
3. ควรเน้นให้เห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความชำนาญ ตลอดจนการสร้างสรรค์ทัศนคติที่มุ่งประโยชน์ในการสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ส่วนรวม
4. ควรตระหนักในการปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีของไทย ทั้งในด้านวัตถุและจิตใจ ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งที่จะ เปลี่ยนทัศนคติที่ไม่เหมาะสม ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ทางวิชาสามัญและวิชาชีพ
5. การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาของหลักสูตร และการดำเนินงานให้สนองความต้องการส่วนบุคคลและส่วนรวม ทั้งสังคมเมือง และสังคมชนบท
6. ควรมุ่งส่งเสริมให้คนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา สามารถปรับตัวและภาวะแวดล้อม ให้เข้ากับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

7. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ควรกำหนดเนื้อหา ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหา แรงดันของประเทศในเรื่องการวางแผนครอบครัว เศรษฐกิจเบื้องต้น การสงวนทรัพยากร ธรรมชาติ การส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

8. ควรกำหนดโครงการที่จะดำเนินงานเป็นระยะยาว เพื่อให้งานต่าง ๆ สืบเนื่อง กัน เป็นการสร้างความศรัทธาความเชื่อถือให้กับประชาชน

9. ควรจัดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และให้รู้จักช่วยตนเอง ทั่วมา

เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2526 : 17) กล่าวถึงแนวคิดทางการศึกษานอก โรงเรียนตามหลักปรัชญาอัตถิภาวนิยม คือ การมุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญว่า แนวคิด ดังกล่าว น่าจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของไทย โดยกล่าวถึงการศึกษานอกโรงเรียนว่า การศึกษานอกโรงเรียนเป็นกิจกรรมการศึกษาที่ไม่มีรูปแบบแน่นอน จัดขึ้นตามความเหมาะสม และความต้องการของผู้เรียน โดยยึดแนวคิดที่ว่า การศึกษาคือชีวิต ชีวิตคือการศึกษา มุ่ง พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักใช้แนวคิด รู้จักตัดสินใจ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือตนเอง รวมทั้ง ให้ผู้เรียนมีอิสรภาพจากสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

ปฐม นิคมานนท์ (2528 : 22 - 23) กล่าวว่าการจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียนของไทยที่จัดอยู่ในปัจจุบันจัดแบ่งกว้าง ๆ ได้ 3 ลักษณะ คือ

1. การให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต และการศึกษาต่อเนื่อง ได้แก่ การศึกษา ประเภทที่จัดสำหรับช่วยให้ผู้เรียน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งจัดการศึกษาในรูปแบบนี้จัดในลักษณะ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรีประเภทต่าง ๆ

2. การทำให้การศึกษาเพื่อการเพิ่มพูนความรู้ และลักษณะวิชาชีพ ได้แก่ การศึกษาที่ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น การศึกษาประเภทนี้เป็น การจัดการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นและกลุ่มสนใจ

3. จัดการศึกษาเพื่อการให้ข่าวสารข้อมูล โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลและ ข่าวสารที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมความรู้ ความคิดต่าง ๆ และเพื่อ ป้องกันการลืมนั่นคือจัดการศึกษาประเภทนี้ ในลักษณะห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำ

หมู่บ้าน เผยแพร่สิ่งพิมพ์ วัสดุทัศนศึกษา และการศึกษามวลชน

สรุปตามแนวความคิดทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้ว่า เป็นการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐาน พัฒนาเพิ่มพูนความรู้และรู้จักคิด รู้จักแก้ไขปัญหา นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ในการประกอบอาชีพและชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ

สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จัดตั้งตามพระราชบัญญัติปรมการคำประเวณี พ.ศ.2503 (มาตรา12) ได้เปิดดำเนินการ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2503 เพื่อให้เป็นหน่วยงานให้การสงเคราะห์กับหญิงโสเภณีที่พ้นโทษ จากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติปรมการคำประเวณี พ.ศ.2503 โดยคำสั่งของศาล ศูนย์สงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี จัดตั้งตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อสตรีที่เข้ารับการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี พ.ศ.2535

สถานที่ตั้งของสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ อยู่ที่ เลขที่ 34/1 หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี การติดต่อ โทรศัพท์หมายเลข 584-5115 โทรสารหมายเลข 5845116

วัตถุประสงค์ ของการจัดตั้งสถานสงเคราะห์ ได้แก่

1. ให้การบำบัดรักษาโรคที่เกิดจากการคำประเวณีและโรคทั่วไป
2. ให้การศึกษาสายสามัญและการฝึกอบรมวิชาชีพ
3. ให้การอบรมและฟื้นฟูสภาพจิตใจ ด้วยการอบรมศีลธรรม ความประพฤติ

การพัฒนาการ

แหล่งที่มาของผู้เข้ารับการสงเคราะห์ แบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กลุ่มเร่ร่อนแถวสนามหลวง สวนจตุจักร
2. กลุ่มอิสระ ไม่มีสำนัก เข้าบ้านอยู่เอง บางครั้งใช้บ้านเช่าเป็นสำนัก เช่น ชุมชนแออัดคลองเตย ตลาดพร้าว อินทามระ สะพานควาย เป็นต้น

3. สำนักรับค้ำประกันตามจังหวัดต่าง ๆ รวมถึงกิจการที่มีอาชีพอื่นบ้างหน้า เช่น
ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย สุนัขเกอร์คลับ คอนโดมิเนียม

4. ประจําอยู่ตามโรงแรมต่าง ๆ โดยเฉพาะโรงแรมชั้น 2

สาเหตุของการเข้ารับการสงเคราะห์ มาจาก 3 กรณี คือ

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปช่วยเหลือนักโทษที่หนีจากคุก
2. สมัครใจเข้ารับการสงเคราะห์ เนื่องจากมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และครอบครัว
3. ผู้ปกครองนำมาฝาก เนื่องจากประพฤติตนไม่เหมาะสม

วิธีดำเนินการ ในการให้การสงเคราะห์ ภายในระยะเวลา 2 สัปดาห์ เมื่อแรก
เข้าสถานสงเคราะห์ มีกระบวนการดังนี้

1. ทำการปฐมพยาบาลเมื่อแรกจับตัว จัดส่งเรือนนอน เข้ากลุ่มบนเรือนนอน
2. ตรวจเลือด หาผลการติดเชื้อทางกายโรคและไวรัสเอดส์
3. ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ สอบประวัติเบื้องต้น
4. ฝ่ายจิตวิทยา ทดสอบระดับสติปัญญา รวมทั้งแยกกลุ่มจิตประสาท
5. พบครูแนะแนว เพื่อเตรียมจัดเข้าชั้นเรียน หรือเข้าแผนกฝึกอาชีพ โดยอาศัยข้อมูล

จากฝ่ายสังคมสงเคราะห์ จิตวิทยา การสัมภาษณ์ เพื่อหาความเหมาะสมทางบุคลิกภาพ
แนวคิด ภูมิหลัง เพื่อจัดหาอาชีพที่เหมาะสม

6. นำข้อมูลเข้าคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเข้าฝึกอาชีพแผนกต่าง ๆ
7. จัดให้ผู้ไม่เคยเรียนเข้าเรียนสายสามัญภาคเช้า และฝึกอาชีพใน

ภาคบ่ายเรียกว่าภาคสมทบ (9 เดือน)

8. จัดเข้าฝึกสายอาชีพ (6 เดือน)
9. จัดกลุ่มพิเศษฝึกแบบอาชีพบังคับ ประเภทจักสาน

บริการที่ทางสถานสงเคราะห์จัดให้ มีดังนี้

1. บริการปัจจัย 4
2. บริการรักษาพยาบาล
3. บริการด้านการศึกษายามว่าง สำหรับผู้ไม่รู้หนังสือไปจนถึงมัธยมศึกษา

ปีที่ 6 วิชาชีพหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

4. บริการสอบเทียบความรู้ ออกใบรับรองวุฒิโดยกระทรวงศึกษาธิการ
5. บริการฝึกอาชีพ มีหลักสูตร 6 เดือนและ 200 ชั่วโมง เปิดสอน 10 แผนก คือ ทอผ้ากี่กระตุก พิมพ์ดีดไทย การช่างประดิษฐ์ ตัดผมชาย ทอพรหม โภชนาการ ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี การบ้านการเรือน เสริมสวยสตรี และบริหารทารก
- สำหรับกลุ่มโรคจิตประสาท ผู้มีเชื้อไวรัสเอดส์ที่บ่งชี้ว่ามีแผนกจิตเวชเป็นงานอาชีพบังคับ
6. บริการด้านอบรมจิตใจ ความประพฤติ จัดแผนกอบรมให้มีทุกบ่ายวันศุกร์ กิจกรรมประกอบด้วย ความรู้ สร้างสรรค์ บันเทิง ศิลธรรม จรรยา โดยวิทยากรทั้งภายในภายนอก รวมทั้งพระภิกษุ
7. บริการด้านสังคมสงเคราะห์และจิตวิทยา จัดทำประวัติ รับฟังปัญหาทั้งส่วนตัวและครอบครัว ให้คำแนะนำแก้ไขปัญหาดังกล่าว จัดระดับเชาวน์ปัญญา แบ่งกลุ่มผู้รับการสงเคราะห์ทางด้านจิตประสาท และติดต่อญาติให้มาเยี่ยมเพื่อความอบอุ่นใจและลดความตึงเครียด
8. บริการด้านพักผ่อนหย่อนใจ จัดบริการวิทยุเสียงตามสาย เช้า กลางวัน เย็น มีโทรทัศน์ประจำเรือนนอน มีมุมห้องสมุดรวม และมุมหนังสือบนเรือนนอน จัดงานต่าง ๆ ตามวันนักขัตฤกษ์
9. บริการหลังปลดปล่อย ติดต่อกับญาติมารับตัว ส่งกลับภูมิลำเนาเดิมหางานให้ทำ และทำการติดตามผลโดยฝ่ายสังคมสงเคราะห์ 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน

กิจวัตรประจำวันของผู้เข้ารับการสงเคราะห์ เริ่มตั้งแต่ 5.30 น. ถึง 22.00 น.

โดยมีกำหนดดังนี้ :-

เวลา 05.30 น.	ผู้เข้ารับการสงเคราะห์ทุกคนตื่นนอนและทำกิจวัตรส่วนตัว
เวลา 06.00 น.	ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่แข็งแรง
เวลา 07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
เวลา 08.30 น.	ผู้เข้ารับการสงเคราะห์เข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ ไหว้พระและเข้าห้องเรียน
เวลา 12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา 13.00 น.	เข้าแถวอีกครั้งแล้วแยกย้ายไปตามห้องเรียน
เวลา 15.30 น.	ออกกำลังกายตอนบ่าย โดยจัดเป็นชั่วโมงพลศึกษา
เวลา 16.30 น.	รับประทานอาหารเย็น
เวลา 17.00 น.	อาบน้ำแต่งตัวและพักผ่อนตามอัธยาศัย เช่น ดูทีวี อ่าน หนังสือ เขียนจดหมาย
เวลา 19.00 น.	ครูเวรประจำวันอบรมผู้เข้ารับการสงเคราะห์ทุกคนที่ศาลา รวมใจ ต่อจากนั้นสวดมนต์ไหว้พระ และขึ้นเรือนนอน
เวลา 22.00 น.	ผู้เข้ารับการสงเคราะห์เข้านอน

การศึกษานอกระบบเรียนนสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ

สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ได้จัดการเรียนการสอนวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 - 15.30 น. นอกจากจะสอนวิชาการต่าง ๆ ตามหลักสูตรของ กรมการศึกษานอกระบบเรียน กระทรวงศึกษาธิการแล้ว สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ยังจัดอบรมด้านศีลธรรมจรรยา โดยเน้นด้านความประพฤติของหญิงโสเภณี เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจ โดยจะมีการอบรมทุกบ่ายวันศุกร์ ด้วยการเชิญวิทยากรทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งพระภิกษุด้วย สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการได้จัดบริการด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 4 ลักษณะ

1. การศึกษาสายสามัญ รูปแบบการดำเนินการสอนเป็นแบบการศึกษาผู้ใหญ่ โดยได้ ประสานงานกับศูนย์การศึกษานอกระบบเรียนจังหวัดนนทบุรี มีการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นให้แก่ผู้สมัครใจเข้าเรียน วั้หลักสูตรการศึกษานอกระบบเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยมีการพบกลุ่มในวันเสาร์ ครั้งละ 3 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 9.00-12.00น

2. การศึกษาด้านอาชีพ ได้มีบริการฝึกอาชีพหลักสูตร 200 ชั่วโมง และ 6 เดือน ซึ่งจัดตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกระบบเรียน และสถานสงเคราะห์คือ แผนกพิมพ์ดีดไทย แผนกทอผ้าด้วยกี่กระตุก แผนกตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี แผนกการช่างประดิษฐ์ แผนกตัดผมชาย แผนกทอพรหม แผนกโภชนาการ แผนกเสริมสวยสตรี แผนกการบ้านการเรือน แผนกบริหารอาหาร

สำหรับผู้รับบริการที่อยู่ในกลุ่มโรคจิต ประสาท และผู้ที่มีเชาวนปัญญาต่ำกว่าปกติมีแผนก จักสานเป็นงานอาชีพอีกด้วย

การจัดการศึกษาด้านอาชีพนั้น สถานสงเคราะห์ได้จัดฝึกอบรมวิชาชีพโดยให้มีการฝึกอบรม วันละ 3 ชั่วโมง ในวันจันทร์ - วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 9.00 - 15.00 น. ยกเว้นวิชาพิมพ์ดีดไทย และวิชานาฏศิลป์ เรียนนอกเวลา ตั้งแต่เวลา 17.00 - 20.00 น. ของทุกวัน

3. กิจกรรมอบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ เนื่องจากหญิงโรสเริ่มมีความคิดเห็นว่า ครอบครัวยุ และชุมชนไม่ยอมรับอาชีพค้าประเวณีมองว่าเป็นอาชีพที่สังคมรังเกียจ และทัศนคติเดียนหญิงที่ประกอบอาชีพนี้ ดังนั้นสถานสงเคราะห์จึงได้มีการจัดอบรมความประพฤติอย่างสม่ำเสมอ ในทุกปลายวันศุกร์ตามโครงการอบรมและฟื้นฟูจิตใจ มีการอบรมทางศีลธรรม จรรยา มารยาท พัฒนาด้านคุณภาพชีวิต โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือนิมนต์พระภิกษุสงฆ์มาแสดงธรรมะเป็นประจำ และยังได้รับการอบรมจากผู้ปกครอง ผู้ช่วยผู้ปกครอง นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกวันก่อนขึ้นเรือนนอน ต้องสวดมนต์ไหว้พระและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี

4. บริการข่าวสารข้อมูลและแนะแนว 1.ให้การช่วยเหลือระหว่างอยู่รับการสงเคราะห์ โดยวิธีการสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย และสังคมสงเคราะห์เฉพาะกลุ่ม จัดทำประวัติช่วยเหลือ ปัญหาส่วนตัวและครอบครัว ให้คำแนะนำปรึกษา วัดระดับเข้าใจปัญหา จัดนันทนาการต่าง ๆ เช่น เล่นตามสบาย โทรทัศน์ วีดีโอ ห้องสมุด การแสดงดนตรี ฉายภาพยนตร์ และการกีฬา ตลอดจนการจัดงานเทศกาลต่าง ๆ ตามโอกาส เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีและหญิงบริการ

สมศรี สอาดเยี่ยม (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพชีวิตและปัญหาของหญิงบริการในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่ มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาส่วนมาก ร้อยละ 83.10 มีสามีมาแล้วมีปัญหาการหย่าร้าง อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15 - 24 ปี มูลเหตุที่มาเป็นหญิงบริการ เนื่องจากมีปัญหาด้านเศรษฐกิจจึงสมัครใจมาประกอบอาชีพ เพื่อนบ้านมีอิทธิพลในการชักจูงมากที่สุด สภาพครอบครัว พบว่า ส่วนมากบิดา มารดาอยู่ด้วยกัน มาจากครอบครัวเกษตรกร มีภาระต้องอุปการะครอบครัว

นางน้อย ปัญพรรค์ และคณะ (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หญิงบริการบางประเภท ซึ่งเป็นการศึกษาจากงานที่มีการทำไว้บ้างแล้ว และจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้น และรวบรวมทัศนคติของคนทั่วไป ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางที่จะ

แก้ปัญหาโดยการขจัดที่ต้นตอของปัญหา ซึ่งต้องใช้เวลาและหาทางออกให้แก่ปัญหา ระยะสั้นให้สัมพันธ์กับการแก้ปัญหาระยะยาว โดยการหาข้อยุติในเรื่องความคิดเห็นที่ขัดแย้ง ในการแก้ปัญหาโดยมีข้อเสนอใหม่ ๆ เพิ่มเติม และค้นหาแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อไปสู่เป้าหมายระยะยาวและเพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุงแก้ไขกลไกทางกฎหมาย และการดำเนินการของรัฐเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาระยะยาวและระยะสั้น ซึ่งจากการ วิจัยในครั้งนี้ ทางคณะกรรมการวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาวได้ให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่อ ปัญหานี้ ดังนี้คือ

สถิติหญิงบริการทางเพศมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากจำนวนประมาณ 426,908 คน ในปี 2517 มาเป็นประมาณ 500,000 - 700,000 คน ในปี 2523 โดยสัดส่วน ของหญิงบริการอาบอบนวด และหญิงบริการประเภทอื่น ๆ เช่น โรงน้ำชา ในที่ลับ ฯลฯ จะมากขึ้น หญิงโสเภณีในช่องและโรงแรมจะลดสัดส่วนลง หญิงชาวเหนือมีแนวโน้มที่จะเพิ่ม มากขึ้นแทนหญิงชาวตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเคยมีมากที่สุดมาก่อน เกษตรกรตามหมู่บ้าน ในภาคเหนือมีรายได้จากหญิงสาวที่มาประกอบอาชีพนี้มากขึ้น และมีความเห็นว่าไม่เสียหาย อะไรมี แนวโน้มว่าจะมีผู้มีการศึกษาสูงขึ้นเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศมากขึ้น

หญิงบริการทางเพศทั้งหมดนี้ ส่วนใหญ่จะมีอายุน้อย การศึกษาค่ำ มีสภาพสมรสแตกแยก มีพี่น้องมากและส่วนใหญเป็นลูกคนโต ๆ ของครอบครัวเกษตรกร ใต้อพยพมาจากบ้านมาทำงาน อื่น ๆ ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจสังคม แล้วมาเป็นหญิงบริการทางเพศเพราะมีรายได้ดีกว่าทำงาน อื่นหลายเท่าตัว รายได้ส่วนใหญ่จะส่งกลับบ้านไปเป็นค่าใช้จ่ายในบ้าน ให้พ่อแม่ส่งน้องเรียน หนังสือ ค่าเลี้ยงดูและซื้อบ้านที่ดินให้ทางบ้าน หญิงโสเภณีส่วนใหญ่จะมีอายุน้อย

ผาสุข พงษ์ไพจิตร (2524) ทำการศึกษาโดยวิธีสัมภาษณ์แบบเชิงลึก พนักงาน อาบ อบ นวดในกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะพื้นฐานของพนักงานอาบ อบ นวด มีอายุเฉลี่ย ประมาณ 18 - 23 ปี ร้อยละ 40 เป็นหญิงที่ไม่มีการศึกษา และร้อยละ 52 จบต่ำกว่า ประถม 4 สถานภาพการสมรส ร้อยละ 66 เคยผ่านการแต่งงานมาแล้วและอีกร้อยละ 28 เคยมีสามีมาก่อน เพียงร้อยละ 6 ที่ตอบว่าเป็นโสดก่อนมาทำอาชีพนี้ ภูมิลำเนาเดิมของ พนักงานอาบอบนวดที่ศึกษาร้อยละ 48 มาจากภาคเหนือ ร้อยละ 26 มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกนั้นมาจากภาคกลางและภาคใต้ โดยพบร้อยละ 70 มาจากครอบครัว

เกษตรกรรม ในขณะที่ร้อยละ 16 มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เหลือนอกนั้นมาจากครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน อาชีพเดิมของพนักงานอาบอบนวดร้อยละ 37.5 เคยช่วยบิดามารดาทำไร่ทำนา ร้อยละ 16.7 เป็นแม่บ้าน ร้อยละ 14.6 ค้าขาย ร้อยละ 10.4 เป็นนักศึกษา ร้อยละ 6.2 เป็นคนงานโรงงาน และร้อยละ 6.2 เป็นพนักงานต้อนรับ และพบว่าส่วนใหญ่ มาจากครอบครัวที่มีลูกมาก กล่าวคือร้อยละ 56 มาจากครอบครัวที่มีบุตร 5 - 7 คน ร้อยละ 26 มาจากครอบครัวที่มีบุตร 8 - 10 คน เหตุผลที่มาประกอบอาชีพนี้ เป็นเพราะแรงกดดันทางเศรษฐกิจถึงร้อยละ 85 โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 61.5 มีอายุการทำงานไม่ถึง 2 ปี และมีรายได้ประมาณ 3,000 - 6,000 บาท

สุวรีย์ ณ ระนอง (2525) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการฝึกอาชีพแก่หญิงโสเภณีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านปากเกร็ด พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ ร้อยละ 52.63 มีอายุประมาณ 15 - 20 ปี และร้อยละ 90.79 มีการศึกษามัธยมศึกษาบังคับ เนื่องจากเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ไม่เพียงพอจากรายจ่าย อาชีพที่ทำก่อนค้าประเวณี ส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับจ้าง ทำนา ทำสวน ทำไร่ และทำงานร้านอาหาร บาร์ การเข้าสู่อาชีพค้าประเวณี เกิดจากความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 63.31 และเกิดจากความจำเป็นทางด้านสังคม และสภาพแวดล้อม ร้อยละ 36.49 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 1,000 - 3,000 บาท และไม่มีเงินเหลือเก็บในระหว่างที่ค้าประเวณี

สมศักดิ์ รักดีวงศ์ (2526) ศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากหญิงอาชีพพิเศษที่มารับการตรวจรักษาที่ฝ่ายระบาด กองกามโรค กรุงเทพมหานคร จำนวน 11,125 คน ในปี พ.ศ. 2521 - 2525 พบว่า ภูมิลำเนาเดิมมาจากภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 38.20, 33.50 และ 26.50 ตามลำดับ จากภาคใต้มีน้อยที่สุดคือ ประมาณร้อยละ 1.80 มากกว่าร้อยละ 80.00 มีการศึกษาแต่ชั้นประถมต้นหรือต่ำกว่า มาจากครอบครัวเกษตรกรรมถึงร้อยละ 37.80 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง ประมาณร้อยละ 30.00 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20 - 24 ปี ถึงร้อยละ 48.40 พบว่าประกอบอาชีพนี้เป็นเวลาไม่เกิน 2 ปีถึงร้อยละ 88.50

สุดารัตน์ สุภดิพัฒน์ และคณะ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่องการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากสตรีไทยกับปัญหาสิทธิมนุษยชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงธรรมชาติการแสวงหา

ประโยชน์ทางเพศซึ่งนำไปสู่การแสวงหาบริการต่าง ๆ ทางสังคมรวมทั้งการละเมิดสิทธิมนุษยชน การจำกัดทางเลือก และโอกาสของการดำเนินชีวิต ความคาดหวังแผนการในอนาคตและความคิดเห็นของสตรีไทยที่มีต่อผลกระทบของปัญหาต่าง ๆ 4 ประเภท คือ ปัญหาการค้าประเวณี การรูด การทักแท้ง การพึ่งบริการสวัสดิการแม่และเด็ก จากการสัมภาษณ์สตรีที่มีปัญหาป่วยเป็นกาโรคแล้วมารับบริการตรวจรักษาจำนวน 300 ราย จากหน่วยควบคุมการรูดจำนวน 10 แห่ง สตรีที่มาขอรับบริการด้านการรักษาอาการแทรกซ้อนที่มีผลต่อการแท้งซึ่งผิดกฎหมาย จำนวน 100 ราย จากโรงพยาบาลต่าง ๆ ของรัฐจำนวน 7 แห่ง และกลุ่มสตรีที่มีปัญหาด้านสวัสดิการแม่และเด็ก จำนวน 22 ราย จากหน่วยงานที่ให้บริการด้านนี้ 2 แห่ง และสตรีที่ประกอบอาชีพค้าประเวณีกำลังรับบริการบริการฟื้นฟูอาชีพจากสถานสงเคราะห์ 3 แห่ง รวม 120 ราย

สรุปผลการศึกษาพบว่า ธรรมชาติของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากสตรีไทยมี 2 รูปแบบ คือ แบบสมัครใจ และแบบไม่สมัครใจ ในกลุ่มสตรีที่มีปัญหาการค้าประเวณีพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มสตรีเหล่านี้จะยอมรับต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยถือว่าการแสวงหาประโยชน์ทางเพศซึ่งคนได้รับนั้นเป็นเรื่องของการซื้อขาย ซึ่งขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนในข้อ 4 ที่ห้ามการค้าทาสในทุกรูปแบบ ผลของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากสตรีไทยทุกที่เกิดปัญหาต่าง ๆ ต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งของผู้ประสบปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมักจะเริ่มจากปัญหาการค้าประเวณี การป่วยเป็นกาโรค การทักแท้งและการทอดทิ้งเด็กตามลำดับ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวนี้อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อสุขภาพและจิตใจการประกอบอาชีพและเศรษฐกิจของโสเภณี และมีผลกระทบกระเทือนถึงความสัมพันธ์ทางครอบครัวและเพื่อนด้วย แต่มีบางส่วนของโสเภณีที่เห็นว่าไม่กระทบกระเทือนต่อการดำเนินชีวิตและแผนการในอนาคต สำหรับประสบการณ์การรับรู้ความสนใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิสตรีในประเทศไทยนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ของโสเภณีตอบว่าไม่เคยรับรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านนี้เลย แต่ในเรื่องการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายบางอย่างกลุ่มสตรีที่มีปัญหาการค้าประเวณีและทักแท้งให้ความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงเกี่ยวกับกฎหมายการทักแท้ง และสตรีที่ประกอบอาชีพค้าประเวณีเห็นว่า การลงโทษเฉพาะสตรีที่ประกอบอาชีพนี้ไม่ยุติธรรม ควรมีบทลงโทษฝ่ายชายที่ได้รับความสุขจากการใช้บริการดังกล่าว ส่วนมากเห็นด้วยกับการควบคุมการรูดแต่ไม่เห็นด้วยกับการจดทะเบียนการค้าประเวณีเพราะสังคมไม่ยอมรับ

ขวัญวงศ์ เจริญวงศ์ (2529 : 1 - 3) ได้ทำศึกษา เรื่องการนาระบบ
 คุมความประพฤติโดยการส่งคนสงเคราะห์มาใช้ในการสงเคราะห์หญิงโสเภณีโดยมี
 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของเจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์
 หญิงโสเภณีที่มีต่อการนาระบบคุมประพฤติ โดยการส่งคนสงเคราะห์มาใช้ในการสงเคราะห์
 แก่หญิงโสเภณีโดยนำตัวแปรด้าน เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ภูมิลำเนาเดิม ระยะเวลา
 ในการปฏิบัติงานสงเคราะห์หญิงโสเภณี ความพอใจในการปฏิบัติงาน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ
 การคุมประพฤติมาพิจารณา โดยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์หญิง
 โสเภณีในสังกัดกองสัมมาอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ จำนวน 172 คน
 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และจากการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่
 สถานสงเคราะห์หญิง โสเภณีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าควรจะนาระบบคุมประพฤติโดยการส่งคน
 สงเคราะห์มาใช้ในการสงเคราะห์หญิงโสเภณี หญิงโสเภณีที่จะได้รับการคุมประพฤตินั้น ควรจะ
 พิจารณาจากคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่สถานสงเคราะห์เป็นผู้กำหนด และเมื่อหญิงโสเภณี รายใด
 ได้รับการคุมประพฤติแทนการสงเคราะห์แล้ว สถานสงเคราะห์จะดำเนินการติดตามผลการคุม
 ประพฤติตามขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งถ้าหญิงโสเภณีที่ได้รับการคุมประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่ง
 การคุมประพฤติ ก็จะต้องถูกนำตัวกลับเข้าการสงเคราะห์ใหม่

อรชร ดิลกอุดมชัย (2530) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อม
 ที่มีผลต่อการปรับตัวของตนเอง : การศึกษาเฉพาะกรณีผู้เข้ารับการอบรม สถานสงเคราะห์
 หญิงบ้านเกร็ดตระการ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาเดิมในภาคเหนือ
 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอายุอยู่ในวัยแรงงาน คือ 16 - 30 ปี มาจากครอบครัว
 ทำการเกษตรในชนบท การเข้าสู่อาชีพค้าประเวณี มาจากสาเหตุด้านสังคม สิ่งแวดล้อม
 มีปัญหาครอบครัว และสาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ การเข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ ไม่สมัครใจ
 เนื่องจากถูกตำรวจจับ แล้วส่งตัวเข้ารับการอบรมในสถานสงเคราะห์และมีความเห็นว่า
 สถานสงเคราะห์ให้ความรู้อบรมให้เป็นคนดี และสามารถที่จะนำวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรม
 ไปประกอบอาชีพได้

บุผา วงคำชัย และคณะ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพค้าประเวณีของสตรีไทยในต่างประเทศ ผลของการศึกษาพบว่า ผู้หญิงที่เดินทางไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 21 - 35 ปี และจบ การศึกษาภาคบังคับเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงมีอาชีพเดิมคือ เกษตรกรรมเช่นเดียวกับบิดา มารดา ซึ่งลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ และผู้หญิงกลุ่มนี้ต้องรับภาระการเลี้ยงดู รับผิดชอบในครอบครัวสูง ซึ่งพบว่าเป็นปัจจัยผลักดันอันหนึ่งที่หญิงต้องเข้าสู่อาชีพค้าประเวณี ประกอบกับผิดหวังในชีวิตสมรส ซึ่งพบว่าหญิงส่วนมากเคยแต่งงานมีบุตรมาแล้วแต่ประสบปัญหา ที่ไม่สามารถดำรงรักษาครอบครัวไว้ได้ ผู้หญิงกลุ่มนี้จึงมีทัศนคติต่อการแต่งงานกับผู้ชายไทยว่า ผู้ชายไทยไม่รับผิดชอบครอบครัว ดื้ออายนามข และชอบทุบตีทำร้ายร่างกาย

ภัสสร ลิมานนท์ และคณะ (2534 : 1 - 3) ทำการวิจัยเรื่องโครงการศึกษา ลักษณะด้านประชากร และพฤติกรรมของสตรีขายบริการทางเพศ การศึกษาเฉพาะกรณี โดย ได้เลือกทำการวิจัยในหนึ่งอำเภอของภาคเหนือ และอีกอำเภอหนึ่งของจังหวัดภาคใต้ซึ่งจัดว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ซึ่งน่าจะเป็นแหล่งสำคัญในการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโรคเอดส์ออกไปสู่ประชากรทั่วไปได้อย่างรวดเร็วทางหนึ่ง โดยใช้ การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล จากหญิงบริการที่ประกอบอาชีพในสถาน ประกอบการทั้ง 2 ประเภท (สำนักบริการ และร้านอาหาร/ภัตตาคาร) ทั้งหมด 153 ราย และการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก 13 รายจากบุคคลต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้ง 2 แบบ จากตัวหญิงบริการ สะท้อนให้เห็นว่าหญิงบริการเกือบทั้งหมดมีพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่อาจจัดอยู่ในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมมาก ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจนที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม และเกือบทั้งหมดมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าภาคบังคับ ที่สำคัญคือหญิงบริการ กลุ่มนี้ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในวัยที่ถือว่าเป็นเยาวชน (อายุระหว่าง 15 - 25 ปี) ที่ควรจะเป็น กำลังแรงงานสำคัญในการพัฒนาประเทศ แม้ว่าจะมีหญิงบริการส่วนหนึ่งอยู่ในวัยสาวใหญ่ ซึ่งอาจ เป็นเพราะประกอบอาชีพนี้มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว และที่น่าสนใจ พบว่า ภูมิฐานะของ หญิงบริการเหล่านี้เกือบทั้งหมดอยู่ในภาคเหนือ ซึ่งอาจมีทั้งที่มาจากจังหวัดอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้ หรือมาจากอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดเดียวกับชุมชนที่ตนอาศัยอยู่เพื่อประกอบอาชีพอยู่ในปัจจุบัน รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่อย่างไรก็ตามพบว่าหญิงบริการส่วนใหญ่ยังมีหนี้สิน

ผูกพันอยู่กับเจ้าของกิจการที่ตนสังกัดอยู่ และในส่วนของความรู้ในการป้องกันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคเอดส์นั้น บรากลว่าหญิงบริการเหล่านี้มีความรู้ดีมาก อาจเนื่องมาจากการรณรงค์อย่างต่อเนื่องของสื่อมวลชน กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานอื่น ๆ ในระยะเวลา 3 - 4 ปีที่ผ่านมา และได้มีการเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการค้าประเวณีไว้จนท้ายสุดในการวิจัยว่า เนื้อหาและธรรมชาติของการขายบริการทางเพศและระบบการดำเนินธุรกิจประเภทนี้ มีความซับซ้อนอย่างมากไม่ว่าจะจากมุมมองใด ไม่ว่าจะเป็นแง่ของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งค่านิยมของคนในแต่ละท้องถิ่น การแก้ไขปัญหาเหล่านี้จึงคงไม่อาจมุ่งหวังได้ว่าระบบใดระบบหนึ่งเพียงระบบเดียวจะทำให้ปัญหานี้หมดสิ้นไป แต่การหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยมาตรการทั้งในระยะสั้น และระยะยาวที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องด้วยความเอาใจใส่อย่างแท้จริง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายก็คงจะช่วยแก้ไขข้อขัดข้องของปัญหายุ่ในวงจำกัดที่สังคมสามารถดูแล และจัดการได้

กรมประชาสงเคราะห์ (2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผู้รับการฝึกอบรมอาชีพกับการดำเนินงานสงเคราะห์ และฝึกอาชีพสตรีของกรมประชาสงเคราะห์ : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีรัตนภา พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 13-19 ปี เกือบทั้งหมดยังเป็นโสด เรียนหนังสือจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นส่วนใหญ่ สาเหตุที่ออกจากการศึกษาร้อยละ 67.50 เพราะครอบครัวมีฐานะยากจนไม่มีเงินส่งเสีย ร้อยละ 18.40 เพราะทางบ้านไม่มีคนช่วยทำงาน ซึ่งครอบครัวของผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.30 มีอาชีพเกษตรกรรม

งานวิจัยเกี่ยวกับการรับบริการการศึกษานอกโรงเรียน

โรสภา ชูพิกุลชัย (2525) ได้วิเคราะห์สาเหตุเพื่อพัฒนามาตรฐานการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง จากการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่คาดว่าจะสามารถนำวิชาชีพที่ได้รับการฝึกและอบรมมาใช้ในการชีวิตประจำวัน หลังจากได้รับการปลดปล่อยออกไป สำหรับสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเลือกเรียน และฝึกอบรมด้านวิชาชีพ เนื่องมาจากเด็กและเยาวชนมีความสนใจในสาขาวิชาชีพนั้น ตลอดจนเห็นว่าตนเอง

สามารถฝึกและอบรมในสาขาวิชาชีพที่ต้องการนั้นประสบความสำเร็จได้ นอกจากนั้นยังพบสาเหตุที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องมาจากเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและมีคุณภาพไม่ดี กล่าวคือเครื่องมือ เครื่องใช้หรือวัสดุอุปกรณ์ไม่ทันสมัย ชำรุด และขาดการดูแลรักษาซ่อมแซม

โยธิน ใจชื่น (2527) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษานอกระบบของประชาชนในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากประชาชนในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ ผลการศึกษาพบว่า ความรู้สายสามัญที่ประชาชนต้องการมากที่สุดคือการศึกษาลูกผู้ระดับ 3 และ 4 ในด้านความรู้เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตต้องการอันดับแรกคือ ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย รองลงไปคือ ด้านสิทธิและหน้าที่พลเมือง การวางแผนครอบครัว สันทนาการ

สุรพงษ์ ทองจันทร์ (2530) ได้ศึกษาการรับข่าวสารและความต้องการรับการศึกษา นอกระบบโรงเรียนของหญิงบริการ ในกรุงเทพมหานคร ผลพบว่า หญิงบริการส่วนมากต้องการรับศึกษานอกระบบเรียน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความรู้ทั่วไป ทักษะทางภาษา การดำเนินชีวิต และในเรื่องของครอบครัว

วิมล จันทระประภาพร (2532) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนของหญิงบริการในเมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงบริการ จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า หญิงบริการส่วนใหญ่มิเคยได้รับการทางการศึกษานอกระบบเรียนเลย แต่ถ้ามิมีโอกาสหญิงบริการมีความต้องการทางการศึกษา ดังนี้ ด้านความรู้พื้นฐานหญิงบริการต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของครอบครัว หญิงบริการต้องการความรู้ด้านการป้องกันแกมโรคและโรคเอดส์ การป้องกันรักษาโรคติดต่อทั่วไปและการดูแลสุขภาพ และการจัดบ้านเรือน ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชน หญิงบริการที่มีความต้องการในเรื่องการศึกษาชนบทธรรมนิยมประเพณี การพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน กฎหมายชาวบ้านทั่วไป และด้านการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ หญิงบริการมีความต้องการในเรื่องการประกอบอาหาร ขนม และธุรกิจการค้า

อรสา โพธิ์ทอง (2533) ได้ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียนของเยาวชนที่มีประวัติติดยาเสพติดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่า เยาวชนต้องการให้ขยายระดับการศึกษาให้ครบทุกระดับ สนใจให้จัดกิจกรรมการศึกษาด้านอาชีพงานเรื่อง คหกรรม อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม

พวงเพ็ญ สังข์พันธ์ (2535) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนของแม่ชีในพุทธศาสนาเขตภาคกลาง พบว่า แม่ชีมีความต้องการการศึกษาพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม เพื่อการประกอบอาชีพและการศึกษา เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัว

เรวัต ผ่องสุวรรณ (2536) ได้ศึกษาความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของคณิกา ณ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคณิกา อำเภอบางปะอิน จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า คณิกามีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพ และความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของคณิกาด้านหลักสูตรการเรียนการสอน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การประเมินผล และการนิเทศติดตามผลทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ

อมร จันทร์ตา (2537) ได้ศึกษาทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า เยาวชนสตรีมีความสนใจการเรียนแบบทางไกลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีความสนใจเรียนวิชาชีพเพื่อส่งเสริมรายได้ในระยะสั้นโดย เฉพาะวิชาชีพพิมพ์ดีด และต้องการให้จัดศูนย์การเรียนในโรงงานเพื่อศึกษาข่าวสารข้อมูลช่วงเวลาว่าง

สรุป จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการรับบริการทางด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้พบว่า ประชาชนในเขตชุมชนเมือง และชนบท หนีงบริการตลอดจนเยาวชน ต่างก็มีความต้องการด้านการศึกษานอกระบบเรียนทั้งสายสามัญ สายอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ได้นำเสนอเรียงตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายของการศึกษา ได้แก่ สตรีที่เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ถือเอาจำนวนในช่วงที่เก็บข้อมูล คือ เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม พ.ศ. 2540 ซึ่งมีจำนวน 220 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คัดเลือกมาจากประชากรข้างต้นด้วยวิธีการ ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 - 609) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ได้จำนวน กลุ่มตัวอย่าง 140 คน คิดเป็นร้อยละ 63.63 ของประชากร
2. ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากชื่อสตรีผู้เข้ารับบริการ จนได้จำนวน 140 คน ครบตามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) สัมภาษณ์สตรีผู้รับบริการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดขึ้นในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ อำเภอบางเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี านกิจกรรม 4 ด้าน คือ การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ กิจกรรม
อบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ และการบริการข่าวสารข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลด้านการศึกษาของผู้เข้ารับการสงเคราะห์
ประกอบด้วย ข้อมูลด้านอายุ ภูมิลำเนา ข้อมูลด้านครอบครัว พื้นฐานการศึกษา สถานภาพ
การสมรส การเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน และข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงอาชีพ

ตอนที่ 2 สอบถามทัศนะต่อการบริการการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งแยกเป็น 4 กิจกรรม
คือ การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ กิจกรรมอบรมฟื้นฟูปรับสภาพจิตใจ และการบริการ
ข่าวสารข้อมูล

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัด
กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์ านกิจกรรม 4 ด้าน ตามที่กล่าวข้างต้น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลด้วย
การอ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบ แล้วผู้วิจัยจดบันทึกคำสัมภาษณ์ลงในแบบบันทึกใบที่ละข้อ
จนจบ ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ ในช่วง วันที่ 21 กุมภาพันธ์ ถึง 6 มีนาคม 2540 ได้ใช้ระยะ
เวลาในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างรายละ 20 - 30 นาที ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ได้รับความ
ร่วมมือจากผู้ปกครองสถานสงเคราะห์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาสามัญและ
สายอาชีพ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการวินิจฉัยและแจกแจงด้วยผู้วิจัยเอง (Manual Analysis) โดยวิเคราะห์ไปทีละข้อตั้งแต่คำถามข้อแรกตามลำดับไปจนถึงคำถามข้อสุดท้าย ด้วยวิธีการดังนี้

1. จำแนกคำสัมภาษณ์ออกตามเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเนื้อหา
อย่างเดียวกันรวมไว้ในข้อเดียวกัน
2. แจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ของคำตอบแต่ละเนื้อหา
3. คำนวณร้อยละ (Percentage) ของความถี่แต่ละข้อ
4. เรียงลำดับคำตอบ (Ranking) จากเนื้อหาที่มีความถี่สูงไปต่ำตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แยกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของสตรีผู้เข้ารับบริการ
2. ข้อมูลด้านการศึกษาของสตรีผู้เข้ารับบริการ
 - 2.1 ข้อมูลด้านการศึกษายสายสามัญ
 - 2.2 ข้อมูลด้านการศึกษายสายอาชีพ
3. ทักษะเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกระบบเรียน
 - 3.1 การศึกษายสายสามัญ
 - 3.2 การศึกษายสายอาชีพ
 - 3.3 กิจกรรมอบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ
 - 3.4 บริการข่าวสารข้อมูล
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1: ข้อมูลส่วนตัวของสตรีผู้เข้ารับบริการ

การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีผู้เข้ารับบริการการศึกษา

นอกรักรเรียน ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 140 คน

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างได้แสดงในตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 ข้อมูลส่วนตัวของสตรีผู้เข้ารับบริการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	140	100.00
1. อายุ		
14 - 15 ปี	5	3.57
16 - 20 ปี	75	53.57
21 - 25 ปี	36	25.75
26 - 30 ปี	12	8.57
31 - 35 ปี	10	7.14
35 ปีขึ้นไป	2	1.43
2. ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ	42	30.00
ภาคกลาง	42	30.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	39	27.86
ภาคใต้	17	12.14

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	92	65.71
สมรส	42	30.00
หม้าย,หย่าร้าง	6	4.29
4. อาชีพบิดามารดา		
เกษตรกรกรรม	69	49.29
รับจ้าง	43	30.71
ค้าขาย	26	18.57
รับราชการ	2	1.43
5. อาชีพก่อนค้าประเวณี		
เกษตรกรกรรม	79	56.43
รับจ้าง	51	36.43
เป็นนักเรียน	10	7.14
6. สาเหตุที่ค้าประเวณี		
ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	112	80.00
ปัญหาด้านครอบครัว (หย่าร้าง, ทะเลาะ)	14	10.00
ถูกชักชวน	10	7.14
ถูกหลอก	4	2.86

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่ค้าประเวณี		
ต่ำกว่า 1 ปี	23	16.43
ระหว่าง 1-3 ปี	98	70.00
ระหว่าง 4-6 ปี	14	10.00
ระหว่าง 7-10 ปี	5	3.57
8. สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์		
ถูกตำรวจจับ	126	90.00
ขอเข้ารับการสงเคราะห์เอง	14	10.00

จากข้อมูลที่ได้นำเสนอในตาราง 1 สรุปได้ดังนี้

สตรีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์มีอายุต่ำสุด 14 ปี และสูงสุด 36 ปี เมื่อแบ่งตามช่วงอายุ พบว่าที่มีมากที่สุดคือ ช่วงอายุ 16 - 20 ปี มีร้อยละ 53.57 รองลงมาได้แก่ช่วง 21 - 25 ปี มีร้อยละ 25.75 นอกนั้นมีจำนวนเล็กน้อย แต่ละช่วงมีไม่ถึงร้อยละสิบ

ด้านภูมิลำเนา พบว่าสตรีที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือและภาคกลาง มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.00 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีร้อยละ 27.86 ภาคใต้มีน้อยที่สุด คือมีร้อยละ 12.14

เกี่ยวกับสถานภาพสมรส จำแนกเป็น โสด ร้อยละ 65.71 สมรส ร้อยละ 30.00 และหม้ายหรือหย่าร้าง ร้อยละ 4.29

ด้านอาชีพของบิดามารดา หรืออาชีพของครอบครัว จำนวนเป็น อาชีพเกษตรกรรม มีร้อยละ 49.29 อาชีพรับจ้าง มีร้อยละ 30.71 อาชีพค้าขาย มีร้อยละ 18.57 และอาชีพรับราชการ มีร้อยละ 1.43

การประกอบอาชีพก่อนค้าประเวณี ได้แก่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีร้อยละ 56.43 รองลงมาได้แก่อาชีพรับจ้าง มีร้อยละ 36.43 และที่เหลือเป็นนักเรียน มีร้อยละ 7.14

สาเหตุที่ค้าประเวณี จำนวนเป็นเนื่องจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ มีมากที่สุดคือ ร้อยละ 80.00 รองลงมาปัญหาด้านครอบครัว ได้แก่การหย่าร้าง และทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัว แล้วหนีออกจากบ้าน มีร้อยละ 10.00 นอกนั้นได้แก่ ถูกชักชวนให้ค้าประเวณี มีร้อยละ 7.14 และถูกหลอก มีร้อยละ 2.86

ระยะเวลาที่ค้าประเวณี พบว่าที่มีมากที่สุดอยู่ในช่วง 1 - 3 ปี มีร้อยละ 70.00 ต่ำกว่า 1 ปี มีร้อยละ 16.43 ระหว่าง 4 - 6 ปี มีร้อยละ 10.00 และระหว่าง 7 - 10 ปี มีร้อยละ 3.57

สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์ ได้แก่ เพราะถูกตำรวจจับ มีร้อยละ 90.00 และขอเข้ารับการสงเคราะห์เอง มีร้อยละ 10.00

ตอนที่ 2 : ข้อมูลด้านการศึกษาของสตรีผู้เข้ารับบริการ

การศึกษาสายสามัญ ที่จัดในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาระดับชั้นพิเศษ (ชั้นประถมศึกษา) สำหรับผู้ที่อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ การศึกษาสายสามัญระดับประถมศึกษา สำหรับผู้ที่ยังไม่จบชั้นประถมศึกษา และการศึกษาสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาแล้ว

การศึกษาสายอาชีพ จัดบริการให้แก่ผู้เข้ารับบริการโดยมีหลักสูตร 6 เดือน และหลักสูตร 200 ชั่วโมง โดยใช้หลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีให้เลือก 10 แผนก คือ แผนกพิมพ์ดีดไทย แผนกทอผ้าที่กระตุก แผนกการช่างประดิษฐ์ แผนกตัดผมชาย แผนกทอพรหม แผนกโภชนาการ แผนกตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี แผนกการบ้านการเรือน แผนกเสริมสวยสตรี และแผนกบริหารลากรก

การนำเสนอข้อมูลด้านการศึกษาของสตรีผู้เข้ารับบริการ ได้แยกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญ และส่วนที่สองเป็นข้อมูลด้านการศึกษาสายอาชีพของกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้รับการสัมภาษณ์

2.1 ข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญของสตรีผู้เข้ารับบริการ

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 140 คน เกี่ยวกับการศึกษาสายสามัญ ได้แสดงรายละเอียดในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญของสตรีผู้เข้ารับบริการ

ข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบทั้งหมด	140	100.00
1. พื้นฐานการศึกษาก่อนมาอยู่ในสถานสงเคราะห์		
1) ไม่ได้เข้าเรียนและไม่จบระดับประถม	38	27.14
2) จบระดับประถมศึกษา	79	56.43
3) จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	23	16.43
2. สาเหตุที่ไม่ได้เรียนต่อ		
1) ต้องทำงาน	78	55.71
2) ฐานะยากจน	44	31.43

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญ	ความถี่	ร้อยละ
3) นิสิยชอบเที่ยว	9	6.43
4) แต่งงาน	6	4.29
5) หนีออกจากบ้าน	3	2.14
3. การเรียนสายสามัญและสายอาชีพในสถานสงเคราะห์		
1) เรียน	35	25.00
ระดับชั้นพิเศษ (ชั้นประถมศึกษา)	20	14.29
ระดับประถมศึกษา	12	8.57
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3	2.14
2) ไม่ได้เรียน		
(แต่เรียนสายอาชีพอย่างเดียว)	105	75.00

จากข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญของสตรีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 140 คน
ในตาราง 2 สรุปได้ดังนี้

พื้นฐานการศึกษาก่อนมาอยู่ในสถานสงเคราะห์ แยกได้ 3 กลุ่ม มากที่สุด คือ
เรียนจบระดับประถมศึกษา มีร้อยละ 56.14 รองลงมาคือ ไม่ได้เรียน และไม่จบระดับประถม
มีร้อยละ 27.14 และที่เหลือเรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีร้อยละ 16.43

สาเหตุที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป ที่มีจำนวนมากที่สุด ตอบว่าต้องทำงานเพื่อหารายได้ มีร้อยละ 55.71 รองลงมา ตอบว่าเพราะฐานะยากจนมี ร้อยละ 31.43 เพราะมีนิสัยชอบเที่ยว มีร้อยละ 6.43 เพราะแต่งงานมีครอบครัว มีร้อยละ 4.29 และ เพราะหนีออกจากบ้าน มีร้อยละ 2.14

เมื่อมาอยู่ในสถานสงเคราะห์แล้วได้เข้าเรียนต่อในสายสามัญเพียง 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 แยกเป็นเรียนในระดับชั้นพิเศษ (ชั้นประถมศึกษา) จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 เรียนในระดับประถมศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 และเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.14 ส่วนที่ไม่ได้เรียนสายสามัญ แต่เรียนสายอาชีพอย่างเดียว มีจำนวนถึง 105 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.2 ข้อมูลด้านการศึกษาสายอาชีพของสตรีผู้เข้ารับบริการ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 140 คน เกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพ ได้แสดงรายละเอียดในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ข้อมูลด้านการศึกษาสายอาชีพของสตรีผู้เข้ารับบริการ

ข้อมูลด้านการศึกษาสายอาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบ	140	100.00
1. การเรียนสายอาชีพหรือฝึกอาชีพ		
ก่อนมาอยู่สถานสงเคราะห์		
1) เคย	0	0.00
2) ไม่เคย	140	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลด้านการศึกษาสายอาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
2. สายอาชีพที่เรียนเมื่อมาอยู่ ณ		
สถานสงเคราะห์		
2.1 หลักสูตร 200 ชั่วโมง ของ		
กรมการศึกษานอกโรงเรียน		
1) แผนกพิมพ์ดีดไทย	18	12.86
2) แผนกทอผ้าด้วยกี่กระตุก	15	10.71
3) แผนกการช่างประดิษฐ์	15	10.71
4) แผนกตัดผมชาย	15	10.71
5) แผนกทอพรหม	15	10.71
6) แผนกโภชนาการ	15	10.71
7) แผนกตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี	15	10.71
2.2 หลักสูตร 6 เดือน ของ		
สถานสงเคราะห์		
8) แผนกการบ้านการเรือน	15	10.71
9) แผนกเสริมสวยสตรี	12	8.57
10) แผนกบริหารอาหาร	5	3.57

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลด้านการศึกษายาอาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
3. วันและช่วงเวลาที่เรียน		
1) เรียนทุกวัน คือ		
ตั้งแต่วันจันทร์ - วันศุกร์		
ระหว่างเวลา 9.00-15.00	122	87.15
2) พิมพ์ดีดไทยเรียน		
ระหว่างเวลา 17.00-20.00	18	12.85

จากข้อมูลด้านการศึกษายาอาชีพของสตรีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 140 คน
ในตาราง 3 สรุปได้ดังนี้

พื้นฐานการศึกษายาอาชีพของสตรีผู้เข้ารับบริการยาอาชีพ ร้อยละ 100.00
ไม่เคยเรียนหรือฝึกอาชีพมาก่อน

เมื่อมาอยู่ในสถานสงเคราะห์ พบว่า สตรีผู้เข้ารับบริการการศึกษายาอาชีพ ร้อยละ 12.86 เลือกเรียนพิมพ์ดีดไทย และร้อยละ 10.71 เลือกเรียนทอผ้าด้วยกี่กระตุก ช่างประดิษฐ์ ตัดผมชาย ทอพรหม โภชนาการ ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ซึ่งได้ใช้หลักสูตร 200 ชั่วโมง เป็น หลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน และร้อยละ 10.71 การบ้านการเรือน ร้อยละ 8.57 เลือกเรียนเสริมสวยสตรี ที่เหลือร้อยละ 3.57 เลือกเรียนบริหารการเรือนในหลักสูตร 6 เดือน จัดโดยสถานสงเคราะห์

วันและช่วงเวลาที่เรียนสายอาชีพ ทุกกลุ่มยกเว้นพิมพ์ดีดไทย เรียนทุกวันตั้งแต่ วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ช่วงเวลาที่เรียน ร้อยละ 87.15 เรียนเวลา 9.00 - 15.00 น. ส่วนร้อยละ 18.15 ที่วิชาพิมพ์ดีดไทย นั้นเรียนช่วงเวลา 17.00 - 20.00 น.

ตอนที่ 3 : ทักษะเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกโรงเรียน

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาสายสามัญ

เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เรียนสายสามัญในสถานสงเคราะห์จำนวน 35 คน ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนสายสามัญ ดังแสดงในตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าเรียนสายสามัญในสถานสงเคราะห์

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนผู้เข้าเรียนสายสามัญ	35	100.00
1. สภาพการเรียนและวิธีเรียน		
เรียนหลักสูตรทางไกลโดยมี		
ครูประจำกลุ่มเป็นผู้สอน		
มีการพบกลุ่มวันเสาร์		
ตั้งแต่เวลา 9.00-12.00	35	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
2. ความรู้สึกต่อการเรียน		
1) ชอบ	28	80.00
เพราะ :-		
- ครูใจดี ถ้าไม่เข้าใจก็อธิบาย	17	48.57
- ได้รับความรู้	8	22.86
- ทำให้สามารถเขียนและอ่านหนังสือได้	3	8.57
2) ไม่ชอบ	2	5.71
เพราะ :-		
- รู้สึกว่าความรู้ไม่แน่น	1	2.86
- เทคนิคการสอนไม่ดี	1	2.86
3) ไม่ตอบ	5	14.29
3. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ		
การเรียนสายสามัญ		
1) คืออยู่แล้วไม่ต้องปรับปรุง	1	2.85
2) อยากให้ครูอธิบายให้ความรู้มากๆ	1	2.85
3) อยากให้จัดการเรียนการสอนทุกวัน	1	2.85
4) ไม่มีความคิดเห็น	32	91.43

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
4. ความสนใจที่จะเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป		
1) สนใจ (เพราะอยากมีความรู้เพิ่ม)	3	8.57
2) ไม่สนใจ	28	80.00
เพราะ :-		
- ไม่มีเงินเรียน	11	31.43
- มีภาระทางบ้านที่ต้องเลี้ยงดู	8	11.86
- อายุมากและร่างกายไม่แข็งแรง	6	17.14
- ไม่มีใครดูแลพ่อแม่	3	8.57
3) ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	4	11.43

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่นำเสนอในตาราง 4 สรุปได้ดังนี้

ผู้ที่เรียนสายสามัญทั้ง 35 คน เรียนในหลักสูตรทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีครูประจำกลุ่มซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เป็นผู้สอนมีการพบกลุ่มในวันเสาร์ ตั้งแต่ เวลา 9.00 - 12.00 น.

เกี่ยวกับความรู้สึกต่อการเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ตอบว่าชอบการเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 ตอบว่าไม่ชอบการเรียน และที่เหลือจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ไม่ตอบ สำหรับผู้ที่ตอบว่าชอบการเรียนได้ให้เหตุผล

เรียงตามลำดับ ดังนี้ คือเพราะครูใจดีถ้าไม่เข้าใจก็อธิบายให้ ได้รับความรู้ และทำให้สามารถเขียนและอ่านหนังสือได้ สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่ชอบ ได้ให้เหตุผลว่า เพราะรู้สึกว่าคุณรู้ไม่แน่น และเทคนิคการสอนไม่ดี

เกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนสายสามัญ มีผู้ตอบเพียง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 โดยให้ความเห็นว่า คืออยู่แล้วไม่ต้องปรับปรุง อยากให้ครูอธิบายให้ควมรู้มาก ๆ และอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนทุกวัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 ไม่แสดงความคิดเห็น

เกี่ยวกับความสนใจที่จะเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป พบว่า มีเพียง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 ตอบว่าสนใจ ด้วยเหตุผลที่ว่า เพราะอยากมีความรู้เพิ่มขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ตอบว่า ไม่สนใจเรียนต่อ ด้วยเหตุผลเรียงลำดับดังนี้ คือ ไม่มีเงินเรียน มีภาระทางบ้านที่ต้องเลี้ยงดู อายุมากและร่างกายไม่แข็งแรง และไม่มีความรู้แลพ่อแม่ กลุ่มตัวอย่างที่เหลือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43 ตอบว่า ไม่ทราบและไม่แน่ใจ

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่เรียนสายอาชีพในสถานสงเคราะห์จำนวน 140 คน ได้ให้
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพ ดังแสดงในตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าเรียนสายอาชีพในสถานสงเคราะห์

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียน และวิธีเรียน		
1) ครูสอนดี	62	44.29
2) มีการฝึกปฏิบัติจริง	48	34.28
3) มีอุปกรณ์และเครื่องมือพร้อม	30	21.43
2. ความรู้สึกต่อการเรียน		
1) ชอบ	122	87.14
เพราะ :-		
- ทำให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้	66	47.14
- ได้รับความรู้	14	10.00
- ไม่ตอบ/ไม่มีความคิดเห็น	42	30.00
2) ไม่ชอบ (เพราะไม่สามารถประกอบอาชีพได้)	4	2.86
3) ไม่ตอบ	14	10.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน		
สายอาชีพ		
1) จัดดีอยู่แล้ว ไม่มีสิ่งใดต้องปรับปรุง	68	48.57
2) ไม่ตอบ/ไม่มีความคิดเห็น	72	51.43
4. ความสนใจที่จะเรียนสายอาชีพอื่น ๆ อีก		
1) สนใจ	29	20.71
ช่างเสริมสวย	15	10.71
เพราะ :-		
- สามารถนำไปประกอบอาชีพได้	8	5.71
- จะได้เลิกประกอบอาชีพเดิม	5	3.57
- ชอบความสวยความงาม	2	1.43
ช่างตัดผมชาย	7	5.00
เพราะ :-		
- ชอบ สามารถนำไปประกอบ		
อาชีพได้	5	3.57
- ลงทุนน้อย	2	1.43
ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี	7	5.00
เพราะ :-		
- ชอบ ใช้เงินลงทุนไม่มาก	7	5.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
2) ไม่สนใจ	98	70.00
เพราะ :-		
- ทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว	41	29.29
- ไม่มีทุนที่จะเรียน	37	26.43
- เรียนไม่ไหวไม่มีความสามารถ	10	0.71
- ประชาชนในภูมิลำเนาที่อยู่ไม่มีความต้องการรับบริการ	10	0.71
3) ไม่น่าใจ	13	9.29

จากข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพของสตรีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ จำนวน 140 คน ในตาราง 5 สรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียน และวิธีเรียน กลุ่มตัวอย่าง 62 คน คิดเป็นร้อยละ 44.29 ตอบว่าครูสอนดี กลุ่มตัวอย่าง 48 คน คิดเป็นร้อยละ 34.28 ตอบว่า มีการฝึกปฏิบัติจริง ที่เหลือจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 ตอบว่า มีอุปกรณ์และเครื่องมือพร้อม

เกี่ยวกับความรู้สึกต่อการเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 122 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14 ตอบว่าชอบการเรียน ด้วยเหตุผลที่ว่าเพราะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้และได้รับความรู้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 ตอบว่าไม่ชอบ เพราะไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และที่เหลือ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ไม่แสดงความคิดเห็น

สำหรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพ มีผู้ตอบเพียง 68 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 ตอบว่า จัดที่อยู่แล้วไม่มีสิ่งใดต้องปรับปรุง ส่วนที่เหลือ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 ไม่ตอบและไม่แสดงความคิดเห็น

เกี่ยวกับความสนใจที่จะเรียนสายอาชีพอื่น ๆ อีก พบว่า มีเพียง 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20.71 ตอบว่าสนใจที่จะเรียน และร้อยละ 10.71 สนใจเรียนช่างเสริมสวย เพราะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ จะได้เลิกประกอบอาชีพโสเภณี และเพราะชอบความสวยงาม ร้อยละ 5.00 สนใจเรียนช่างตัดผมชาย ด้วยเหตุผลที่ว่า เพราะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และลงทุนน้อย ร้อยละ 5.00 สนใจเรียนช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ด้วยเหตุผลเพราะ ใช้น้ำเงินในการลงทุนไม่มาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 98 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.00 ตอบว่าไม่สนใจ ด้วยเหตุผลดังนี้ ร้อยละ 29.29 ต้องทำงานเพื่อหารายได้ เลี้ยงครอบครัว ร้อยละ 26.43 เพราะไม่มีทุนที่จะเรียน ร้อยละ 0.71 เรียนไม่ไหว ไม่มีความสามารถ ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 0.71 เพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคนั้นไม่มีความต้องการบริการ และที่เหลือจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.29 ตอบว่าไม่แน่ใจ

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมอบรมฟื้นฟูรับสภาพจิตใจ

สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ได้จัดกิจกรรมทุกปายวันศุกร์ เพื่ออบรมทางศีลธรรมและเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือนิมนต์พระภิกษุมารแสดงธรรมเป็นประจำ

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมฟื้นฟูรับสภาพจิตใจจำนวน 140 คน ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมอบรมฟื้นฟูรับสภาพจิตใจ ดังแสดงในตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมอบรมฟื้นฟูรับสภาพจิตใจของสตรีผู้เข้ารับบริการ

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบ	140	100.00
1. การเข้าร่วมกิจกรรม		
เข้าร่วมทุกครั้ง	140	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม		
1) ทำให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี	47	33.57
2) ทำให้เกิดความสบายใจ	39	27.86
3) ได้รับความรู้	32	22.86
4) ไม่ตอบ/ไม่มีความคิดเห็น	22	15.71
3. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ		
1) จัดที่อยู่แล้วไม่มีสิ่งใดต้องปรับปรุง	85	60.71
2) ไม่ตอบ/ไม่มีความคิดเห็น	55	39.29

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่นำเสนอในตาราง 6 สรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 140 คน หรือร้อยละ 100.00 เข้าร่วมกิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ เพราะเป็นระเบียบที่ทางสถานสงเคราะห์กำหนดให้สตรีที่เข้ารับการสงเคราะห์ทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง

เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 33.57 ตอบว่า ทำให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี ร้อยละ 27.86 ตอบว่าทำให้เกิดความสบายใจ ร้อยละ 22.86 ตอบว่า ได้รับความรู้ และที่เหลือร้อยละ 15.71 ไม่ตอบ/ไม่แสดงความคิดเห็น

เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60.71 เห็นว่าจัดที่อยู่แล้วไม่มีอะไรต้องปรับปรุง ส่วนที่เหลือร้อยละ 39.29 ไม่ตอบและไม่แสดงความคิดเห็น

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการด้านข่าวสารข้อมูล

สถานสงเคราะห์ได้จัดบริการให้ความช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวและครอบครัว ให้การศึกษา คำนะนา จัดบริการด้านต่าง ๆ เช่นบริการเสียงตามสาย โทรทัศน์ ห้องสมุด การแสดงดนตรี การฉายภาพยนตร์ และการกีฬา เป็นการให้ข่าวสารข้อมูล นันทนาการ และ คำนะนาต่าง ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับบริการด้านข่าวสารข้อมูล ที่นำเสนอใน ตาราง 7 ต่อไปนี้ ได้แก่การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ และความต้องการเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูลโดยทั่วไป

ตาราง 7 ... ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูลในสถานสงเคราะห์

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	140	100.00
1. การอ่านหนังสือพิมพ์		
ไม่ได้อ่านเนื่องจากไม่มีหนังสือพิมพ์บริการ	140	100.00
2. การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ		
2.1 ชอบอ่านหนังสือมากน้อยเพียงใด		
ชอบอ่านมาก	45	32.14
ไม่ค่อยชอบอ่าน	41	29.29
ไม่ชอบ	16	11.43
ไม่ตอบ (เพราะอ่านหนังสือไม่ออก)	38	27.14

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
2.2 ช่วงเวลาที่อ่าน		
เวลาว่าง	63	45.00
ก่อนนอน	27	19.29
พักเที่ยง	7	5.00
เช้า	5	3.57
ไม่ตอบ (เพราะอ่านหนังสือไม่ออก)	38	27.14
2.3 ประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน		
การ์ตูน	41	29.29
นิตยสาร	35	25.00
ธรรมะ (กฎแห่งกรรม)	10	7.14
ดารานักบันเทิง	6	4.29
ทุกประเภท	6	4.29
สารคดี	4	2.85
ไม่ตอบ (เพราะอ่านหนังสือไม่ออก)	38	27.14
2.4 อ่านบ่อยเพียงใด		
บ่อยมาก	18	12.86
บ่อย	36	25.71
ไม่บ่อย	32	22.86
เป็นครั้งคราว	16	11.43
ไม่ตอบ (เพราะอ่านหนังสือไม่ออก)	38	27.14

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
2.5 เรื่องที่ชอบอ่าน		
การ์ตูน	41	29.29
นิยายชีวิต	12	8.57
ธรรมะ (กฎแห่งกรรม)	10	7.14
แพชั่น (ความสวยงาม)	9	6.43
ดารานักบันเทิง	8	5.72
ทุกประเภท	6	4.29
ข่าวสารคดี	6	4.29
ผี	4	2.86
นิยายรัก	3	2.14
การฝีมือ	1	0.71
ยาเสพติด	1	0.71
โรคเอดส์	1	0.71
ไม่ตอบ (อ่านหนังสือไม่ออก)	38	27.14
2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการหนังสือ		
อยากให้มียุทธศาสตร์มาก ๆ	22	15.71
อยากให้มียุทธศาสตร์หลาย ๆ ชนิด	18	12.86
ควรมียุทธศาสตร์ใหม่ ๆ	6	4.29
จัดดีอยู่แล้ว	2	1.43
ไม่ตอบ/ไม่แสดงความคิดเห็น	92	65.71

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
3. การฟังวิทยุ		
3.1 <u>ชอบฟังวิทยุเพียงใด</u>		
ชอบมาก	63	45.00
ชอบ	51	36.43
ไม่ค่อยชอบ	14	10.00
ไม่ชอบ	12	8.57
3.2 <u>ช่วงเวลาฟังวิทยุ</u>		
ช่วงเวลารว่าง	32	22.86
กลางคืน	31	22.14
ไม่แน่นอน	26	18.57
เช้า	19	13.57
เช้า-เย็น	17	12.14
พักกลางวัน	6	4.29
เช้า-กลางวัน	3	2.14
ไม่ตอบ	6	4.29
3.3 <u>ฟังวิทยุบ่อยเพียงใด</u>		
บ่อยมาก	9	6.43
บ่อย	67	47.86
ไม่ค่อยบ่อย	64	45.71

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
3.4 รายการที่ชอบฟัง		
เพลง	118	84.29
ข่าว	17	12.14
ข่าว-เพลง	14	2.86
ธรรมะ	1	0.71
3.5 สถานีที่ฟัง		
แล้วแต่สถานสงเคราะห์จะเปิด	96	68.57
ไม่ทราบสถานี	36	25.71
ไม่แน่นอน	8	5.72
3.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการวิทยุของสถานสงเคราะห์		
จัดดีอยู่แล้วไม่มีอะไรต้องปรับปรุง	87	62.14
อยากให้เปิดรายการอื่น ๆ บ้าง	39	27.86
อยากให้เปิดรายการธรรมะ	1	0.71
ไม่แสดงความคิดเห็น	13	9.29
4. การดูโทรทัศน์		
4.1 ชอบดูโทรทัศน์มากน้อยเพียงใด		
ชอบมาก	67	47.86
ชอบ	43	30.71
ชอบไม่มาก	19	13.57
ไม่ชอบ	11	7.86

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
4.2 ช่วงเวลาที่ดูโทรทัศน์		
กลางวัน	112	80.00
วันหยุด เสาร์-อาทิตย์	21	15.00
ไม่แน่นอน	7	5.00
4.3 ดูโทรทัศน์บ่อยเพียงใด		
ทุกวัน	117	83.57
ไม่บ่อย	23	16.43
4.4 รายการที่ชอบดู		
ละคร	102	72.86
ทุกรายการแล้วแต่จะเปิด	11	7.86
เกมส์โชว์	9	6.43
ข่าว - ละคร	6	4.28
ข่าว	5	3.57
เขย่าขวัญ, ขนหัวลุก	4	2.86
สารคดี	3	2.14
4.5 ช่องที่ชอบดู		
ช่อง 7	56	40.00
แล้วแต่จะเปิด	40	28.57
ช่อง 3	15	10.71
ช่อง 3, 7	13	9.29
ทุกช่อง	11	7.85
ช่อง 5	5	3.57

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการโทรทัศน์ในสถานสงเคราะห์		
จัดที่อยู่แล้วไม่มีอะไรต้องปรับปรุง	89	63.58
ไม่ตอบ/ไม่แสดงความคิดเห็น	49	35.00
อยากให้มีวีดีโอ	1	0.71
อยากให้มีขยายเวลาดูถึง 23.00 น	1	0.71
5. <u>ต้องการข่าวสารข้อมูลเรื่องใด</u>		
ข่าวบ้านเมือง - สังคมภายนอก	30	21.43
อาชญากรรม	17	12.14
ข่าวทั่วไป	11	7.86
การค้าประเวณี	9	6.43
กฎหมาย	8	5.71
ยาเสพติด	7	5.00
กีฬา	1	0.71
ไม่ต้องการ	57	40.72
6. <u>เหตุผลที่ต้องการข่าวสารข้อมูล</u>		
ต้องการรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคม		
ภายนอก	42	30.00
ไม่มีหนังสือพิมพ์อ่าน	10	7.14
ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับญาติได้	8	5.71

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
คิดถึงบ้าน	2	1.43
ไม่ตอบ	78	55.72

จากข้อมูลที่น่าสนใจในตาราง 7 เกี่ยวกับบริการด้านข่าวสารข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างทุกคนตอบว่าไม่ได้อ่าน เพราะในสถานสงเคราะห์ไม่ได้จัดบริการหนังสือพิมพ์ให้แก่ผู้เข้ารับการสงเคราะห์
2. การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ คำถามแรกได้แก่ ชอบอ่านหนังสือมากน้อยเพียงใด กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.14 ตอบว่า ชอบอ่านมาก ร้อยละ 29.29 ตอบว่า ไม่ค่อยชอบอ่าน ร้อยละ 11.43 ตอบว่าไม่ชอบ และมี 38 ราย คิดเป็น ร้อยละ 27.14 ไม่ตอบคำถามในนี้ เพราะอ่านหนังสือไม่ออก

เกี่ยวกับช่วงเวลาที่ชอบอ่าน ร้อยละ 45.00 ตอบว่าอ่านช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 19.29 อ่านช่วงก่อนนอน ร้อยละ 5.00 อ่านช่วงพักเที่ยง และร้อยละ 3.57 อ่านช่วงเช้า

เกี่ยวกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน ร้อยละ 29.29 ตอบว่า ชอบอ่านการ์ตูน ร้อยละ 25.00 ชอบอ่านนิยายสารทั่วไป นอกนั้นได้แก่ หนังสือธรรมะ (กฎแห่งกรรม) คาราวันเทิง อ่านทุกประเภท และอ่านสารคดี

เกี่ยวกับความบ่อยในการอ่าน ร้อยละ 12.86 ตอบว่าอ่านบ่อยมาก ร้อยละ 25.71 อ่านบ่อย ร้อยละ 22.86 อ่านไม่บ่อย และร้อยละ 11.43 อ่านเป็นครั้งคราว

เกี่ยวกับประเภทเรื่องที่ชอบอ่าน ร้อยละ 29.29 ชอบอ่านการ์ตูน ร้อยละ 8.57 ชอบอ่านนิยายชีวิต ร้อยละ 7.14 ชอบอ่านธรรมะ นอกนั้นได้แก่ ชอบอ่านแฟชั่น คาราวันเทิง ข่าวสารคดี ทุกประเภท เกี่ยวกับเรื่องผี นิยายรัก การฝีมือ ยาเสพติด และโรคเอดส์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนังสือ ร้อยละ 15.71 ต้องการให้มีหนังสือ
มาก ๆ ร้อยละ 12.86 อยากให้มีหนังสือหลาย ๆ ชนิด ร้อยละ 4.29 เห็นว่าควรมี
หนังสือใหม่ ๆ ร้อยละ 1.43 เห็นว่าจัดดีอยู่แล้ว ที่เหลือ ร้อยละ 65.71 ไม่ตอบและไม่
แสดงความคิดเห็น

3. การฟังวิทยุ เกี่ยวกับการชอบฟัง ร้อยละ 45.00 ตอบว่า ชอบฟังมาก ร้อยละ
36.43 ตอบว่าชอบฟัง ร้อยละ 10.00 ไม่ค่อยชอบฟัง และร้อยละ 8.57 ตอบว่าไม่ชอบฟัง
ช่วงเวลาี่ฟัง ร้อยละ 22.86 ตอบว่าฟังช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 22.14 ฟังช่วง
เวลากลางคืน ร้อยละ 18.57 ตอบว่าไม่แน่นอน ร้อยละ 13.57 ฟังช่วงเช้า ร้อยละ
12.14 ฟังช่วงเช้า - เย็น นอกนั้นได้แก่ ฟังช่วงพักกลางวัน ฟังช่วงเช้าและกลางวัน และ
ร้อยละ 4.29 ไม่ตอบ

เกี่ยวกับความบ่อยในการฟังวิทยุ ร้อยละ 47.81 ฟังบ่อย และร้อยละ 45.71
ฟังไม่บ่อย มีเพียงร้อยละ 6.43 ตอบว่าฟังบ่อยมาก

เกี่ยวกับรายการที่ชอบฟัง พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.29 ชอบฟังเพลง ร้อยละ
12.14 ฟังข่าว ร้อยละ 2.86 ฟังข่าวและเพลง และร้อยละ 0.71 ฟังธรรมะ สถานที่ที่ฟัง
ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.57 ตอบว่า แล้วยแต่จะเปิด ร้อยละ 25.71 ตอบว่า ไม่ทราบสถานที่
และร้อยละ 5.72 ตอบว่าไม่แน่นอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการบริการวิทยุของสถานสงเคราะห์ ร้อยละ 62.14 ตอบว่า
จัดดีอยู่แล้วไม่มีอะไรต้องปรับปรุง ร้อยละ 27.86 อยากให้เปิดรายการอื่น ๆ บ้าง ร้อยละ
0.71 อยากให้เปิดรายการธรรมะ และร้อยละ 9.29 ไม่แสดงความคิดเห็น

4. การดูโทรทัศน์ จากคำถามที่ว่าชอบดูโทรทัศน์เพียงใด ร้อยละ 47.86 ตอบว่า
ชอบดูมาก ร้อยละ 30.71 ตอบว่าชอบดู ร้อยละ 13.57 ตอบว่าชอบดูไม่มาก และร้อยละ 7.86
ตอบว่าไม่ชอบ

ช่วงเวลาี่ดูโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.80 ดูตอนกลางคืน ร้อยละ 15.00 ตอบว่า
ดูวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และร้อยละ 5.00 ตอบว่าไม่แน่นอน

เมื่อถามว่าดูโทรทัศน์บ่อยเพียงใด ส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.57 ตอบว่าดูทุกวันและ ร้อยละ 16.43 ตอบว่าดูไม่บ่อย

เกี่ยวกับรายการที่ชอบดู ส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.86 ชอบดูรายการละคร ร้อยละ 7.86 ตอบว่า ดูทุกรายการแล้วแต่จะเปิด นอกนั้นได้แก่ ดูรายการเกมส์โชว์ ดูข่าว-ละคร ดูข่าว ดูรายการเขย่าขวัญ, ขนหัวลุก และดูสารคดี

เกี่ยวกับช่องที่ดู ร้อยละ 40.00 ตอบว่า ชอบดูช่อง 7 ร้อยละ 28.57 ตอบว่า แล้วแต่จะเปิด ร้อยละ 10.71 ชอบดูช่อง 3 ร้อยละ 9.29 ชอบดูช่อง 3 และ 7 ร้อยละ 7.85 ตอบว่าดูได้ทุกช่อง และร้อยละ 3.57 ชอบดูช่อง 5

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการบริการโทรทัศน์ในสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.58 ตอบว่าจัดดีอยู่แล้วไม่มีอะไรต้องปรับปรุง ร้อยละ 35.00 ไม่ตอบและไม่แสดงความคิดเห็น นอกนั้นได้แก่ อยากให้มีวีดีโอ และอยากให้ขยายเวลาดูถึง 23.00 น

5. ต้องการข่าวสารข้อมูลเรื่องใด ร้อยละ 21.43 ต้องการรู้ข่าวบ้านเมือง และสังคมภายนอก ร้อยละ 12.14 ต้องการรู้ข่าวอาชญากรรม ร้อยละ 7.86 ต้องการรู้ข่าวทั่วไป นอกนั้นได้แก่ ต้องการรู้ข่าวการค้าประเวณี กฎหมาย ยาเสพติด กีฬา และ ร้อยละ 40.72 ตอบว่าไม่ต้องการ

6. เหตุผลที่ต้องการข่าวสารข้อมูล ร้อยละ 30.00 ต้องการรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอก ร้อยละ 7.14 ตอบว่า ไม่มีหนังสือพิมพ์อ่าน นอกนั้นได้แก่เหตุผลที่ว่า ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับญาติได้ คิดถึงบ้าน และร้อยละ 55.72 ไม่ตอบ

ตอนที่ 4 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของสตรีผู้เข้ารับบริการต่อการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ให้นำเสนอในตาราง 8 ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. การศึกษาสายสามัญ		
1) เรียนไม่ทัน ไม่เข้าใจ	2	0.75
2) ครูอธิบายไม่ชัดเจน	2	0.75
3) ครูพูดไม่ค่อยได้ยิน	1	0.37
4) อยากให้ครูพูดเสียงดัง	1	0.37
2. การศึกษาสายอาชีพ		
1) การฝึกปฏิบัติยังมีน้อย	49	18.28
2) ควรให้เลือกเรียนตามความสนใจ	35	13.06
3) ควรเปิดสอนวิชาชีพใหม่ ๆ	18	6.72
4) ควรมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้มาก ๆ	12	4.48
5) ควรมีครูและวิทยากรมากกว่านี้	8	2.99

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
3. กิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ		
(ไม่มีปัญหาและข้อเสนอแนะ)		
4. บริการข่าวสารข้อมูล		
1) มีหนังสืออ่านน้อย	48	17.91
2) ไม่สามารถรู้ข่าวสารจากทางญาติ	31	11.57
3) อยากให้มีอิสระในการติดต่อสื่อสารกับญาติ	27	10.07
4) ไม่สามารถดูรายการทีวีตามที่สนใจได้	17	6.34
5) อยากให้มีทีวี และวีดีโอหลาย ๆ เครื่อง	17	6.34
รวม	268	100.00

จากข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดบริการการศึกษานอกระบบเรียนนสถานสงเคราะห์ ในตาราง 8 สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาสายสามัญ ปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างยกมาตอบ ได้แก่ ปัญหาการเรียนไม่ทัน ไม่เข้าใจสิ่งที่เรียน ครูอธิบายไม่ชัดเจน ครูพูดไม่ค่อยได้ยิน ส่วนข้อเสนอแนะได้แก่ อยากให้ครูพูดเสียงดังขึ้น

2. การศึกษาสายอาชีพ ปัญหาได้แก่ การฝึกปฏิบัติยังมีน้อย ส่วนข้อเสนอแนะได้แก่ ควรให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิชาเรียนได้ตามความสนใจ ทางสถานสงเคราะห์ ควรเปิดสอนวิชาชีพใหม่ ๆ นอกเหนือจากที่มีอยู่ ควรมีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสอนให้มากขึ้น และควรมีครูและวิทยากรมากกว่าที่เป็นอยู่

3. กิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ กลุ่มตัวอย่างไม่แสดงความคิดเห็น ในเรื่องนี้ บอกเพียงว่า ไม่มีปัญหา และไม่รู้จะเสนอแนะอะไร เนื่องจากจัดดีอยู่แล้ว

4. บริการข่าวสารข้อมูล ปัญหาตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มีบริการหนังสืออ่านน้อย ไม่สามารถรู้ข่าวสารจากทางญาติ และไม่สามารถดูรายการทีวีตามที่สนใจ ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากให้มีอิสระในการติดต่อสื่อสารกับญาติ และอยากให้มีทีวีและวีดีโอหลาย ๆ เครื่อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์สตรีผู้ได้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับทัศนะของผู้เข้ารับบริการการศึกษานอกระบบเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ เพื่อจะได้มาซึ่งข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐาน และข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับบริการมาช่วยประกอบการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหา และแนวทางการจัดบริการการศึกษานอกระบบเรียน ให้กับผู้ได้รับการสงเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ .

1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลด้านการศึกษาของสตรีผู้เข้ารับบริการ

ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ

2. เพื่อศึกษาทัศนะเกี่ยวกับบริการทางการศึกษานอกระบบเรียนของสตรีผู้เข้ารับบริการ โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ กิจกรรมอบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ และบริการข่าวสารข้อมูล

3. เพื่อประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของสตรีผู้เข้ารับบริการ ที่มีต่อกิจกรรมการศึกษานอกระบบเรียนในสถานสงเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้า ได้แก่สตรีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในช่วงที่เก็บข้อมูล คือ เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ.2540 มีจำนวนสตรีที่เข้ารับบริการทั้งสิ้น 220 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการจับฉลากรายชื่อของประชากร มาจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 63.63 ของประชากร

เนื้อหาของการวิจัย

เนื้อหาของการวิจัยแบ่งเป็น 3 เรื่อง คือ

1. ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลด้านการศึกษาของผู้ที่เข้ารับการสงเคราะห์ ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา ข้อมูลด้านครอบครัว พื้นฐานการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบ สถานภาพการสมรส และข้อมูลเกี่ยวกับการค้าประเวณี
2. ทักษะเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกระบบ ของสตรีผู้รับบริการในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ
 - 1) การศึกษาสายสามัญ คือ การให้ความรู้วิชาสามัญระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 2) การศึกษาสายอาชีพ คือ การฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีหลักสูตร 6 เดือน และ 9 เดือน มี 10 แผนก คือ ทอผ้าที่กระตุก ทอผ้าเครื่องจักร การบ้านการเรือน บริบาลทารก ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ตัดเย็บเสื้อผ้าชาย เสริมสวยสตรี การช่างประดิษฐ์ ทอพรหม และโภชนาการ
 - 3) กิจกรรมอบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ คือ การอบรมอย่างสม่ำเสมอทุกบ่ายวันศุกร์ ตามโครงการอบรมและฟื้นฟูจิตใจ
 - 4) การบริการข่าวสารข้อมูล คือ การให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำปรึกษา จัดนันทนาการต่าง ๆ เช่น บริการวิทยุเสียงตามสาย โทรทัศน์ วีดีโอ ห้องสมุด การกีฬา
3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบในสถานสงเคราะห์

เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์สตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามประเด็นที่ระบุในแบบสัมภาษณ์ และได้ทำการจดบันทึกข้อสัมภาษณ์ต่าง ๆ ลงในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ ในช่วงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ - 6 มีนาคม พ.ศ.2540 ได้ใช้ระยะเวลาสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างรายละ 20 - 30 นาที ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ครูผู้สอนวิชาสามัญ และสายอาชีพ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. จานแนกคำสัมภาษณ์ออกตามเนื้อหา โดยเนื้อหาอย่างเดียวกันรวมไว้ด้วยกัน
2. แจนนับความถี่ของคำตอบแต่ละเนื้อหา
3. คำนวนค่าร้อยละของความถี่แต่ละข้อ
4. เรียงลำดับคำตอบ จากเนื้อหาที่มีความถี่สูงไปต่ำตามลำดับ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของสตรีผู้เข้ารับบริการ

การศึกษาค้นคว้านี้ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 140 คน จากที่มีอยู่ทั้งหมดในสถานสงเคราะห์ 220 คน ผู้ถูกสัมภาษณ์ มีอายุต่ำสุด 14 ปี และสูงสุด 36 ปี ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 53.57 มีอายุระหว่าง 16 - 20 ปี รองลงมาร้อยละ 25.75 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี ส่วนที่เหลือมีจำนวนเล็กน้อย แต่ละช่วงไม่ถึงร้อยละสิบ

เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา แยกเป็นมาจากภาคเหนือ และภาคกลาง ร้อยละ 30.00 เท่ากัน มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 27.86 และมาจากภาคใต้ ร้อยละ 12.14

เกี่ยวกับสถานภาพสมรส พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.71 ยังเป็นโสด ร้อยละ 30.00 สมรส และร้อยละ 4.29 เป็นหม้ายหรือหย่าร้าง

ด้านอาชีพของบิดามารดา หรืออาชีพของครอบครัว พบว่าร้อยละ 49.29 มีอาชีพเกษตรกร รองลงมาคือ ร้อยละ 30.71 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.57 มีอาชีพค้าขาย และร้อยละ 1.43 รับราชการ

การประกอบอาชีพก่อนเข้าประเวณี พบว่าส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 56.43 ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมา ร้อยละ 36.43 ประกอบอาชีพรับจ้าง และร้อยละ 7.14 เป็นนักเรียน

สาเหตุที่เข้าประเวณี พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.00 มีสาเหตุมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 10.00 ปัญหาด้านครอบครัว ได้แก่ การหย่าร้างและทะเลาะวิวาท ร้อยละ 7.14 ถูกชักชวน และร้อยละ 2.86 ถูกหลอก

ระยะเวลาที่เข้าประเวณี พบว่า ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 70.00 อยู่ในช่วง 1 - 3 ปี ร้อยละ 16.43 ต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 10.00 อยู่ในช่วง 4 - 6 ปี และร้อยละ 3.57 อยู่ในช่วง 7 - 10 ปี

สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์ ร้อยละ 90.00 ตอบว่าเพราะถูกตำรวจจับ และร้อยละ 10.00 ขอเข้ารับการสงเคราะห์

2. ข้อมูลด้านการศึกษาของสตรีผู้รับบริการ

2.1 ข้อมูลด้านการศึกษาสายสามัญ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือร้อยละ 56.14 เรียนจบระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 27.14 ไม่ได้เรียนและไม่จบระดับประถมศึกษา ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 16.43 เรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สาเหตุที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป ร้อยละ 55.71 ตอบว่าต้องทำงาน เพื่อหารายได้ รองลงมาร้อยละ 31.43 ตอบว่าเพราะฐานะยากจน ร้อยละ 6.43 เพราะนิสัยชอบเที่ยว ร้อยละ 4.29 เพราะแต่งงานมีครอบครัว และร้อยละ 2.14 เพราะหนีออกจากบ้าน

เมื่อมาอยู่ในสถานสงเคราะห์แล้ว พบว่ามีเพียงร้อยละ 25.00 ที่เข้าเรียนต่อสายสามัญ แยกเป็นร้อยละ 14.29 เรียนในระดับชั้นพิเศษ (ชั้นประถมเตรียม) ร้อยละ 8.57 เรียนในระดับประถมศึกษา และร้อยละ 2.14 เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ไม่ได้เรียนสายสามัญแต่เรียนสายอาชีพ

2.2 ข้อมูลด้านการศึกษาสายอาชีพ ผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคน ไม่เคยเรียนหรือฝึกอาชีพมาก่อน

การศึกษาสายอาชีพในสถานสงเคราะห์ มีดังนี้ ร้อยละ 12.86 เลือกเรียนพิมพ์ดีดไทย ร้อยละ 10.71 ทำกัน เลือกเรียนทอผ้าก็กระตุก ตัดผมชาย ทอพรหม โภชนาการ ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี การบ้านการเรือน ร้อยละ 8.57 เรียนเสริมสวยสตรี ส่วนที่เหลือร้อยละ 3.57 เรียนบริหารการ

สถานสงเคราะห์กำหนดให้ทุกกลุ่มเรียนสายอาชีพทุกวัน ระหว่างวันจันทร์ - วันศุกร์ วันละ 3 ชั่วโมง ซึ่งจัดระหว่างเวลา 9.00-15.00 น. นอกจากวิชาพิมพ์ดีดไทย เรียนช่วงเวลา 17.00 - 20.00 น.

3. ทัศนะเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกโรงเรียน

3.1 ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาสายสามัญ

จากผู้ถูกสัมภาษณ์ 140 คน มีเพียง 35 คน หรือร้อยละ 25.00 ของผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าเรียนในหลักสูตรสายสามัญ มีครูประจำกลุ่มซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เป็นผู้สอน มีการพบกลุ่มในวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 9.00 - 12.00 น. ร้อยละ 80.00 ของผู้เข้าเรียน ตอบว่าชอบการเรียน เพราะครูใจดี ถ้าไม่เข้าใจก็อธิบายให้ ได้รับความรู้ และสามารถเขียนและอ่านหนังสือได้ ผู้ตอบร้อยละ 5.71 ตอบว่าไม่ชอบการเรียน เพราะรู้สึกว่าความรู้ไม่แน่น และเทคนิคการสอนไม่ดี ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 14.29 ไม่แสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนสายสามัญ ได้แก่ อยากให้ครูอธิบายให้ควมรู้มาก ๆ และอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนทุกวัน

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 8.57 สนใจที่จะเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป โดยให้เหตุผลว่า เพราะอยากมีความรู้ ร้อยละ 80.00 ไม่สนใจ ด้วยเหตุผลดังนี้ คือ ไม่มีเงินเรียน มีภาระทางบ้านที่ต้องเลี้ยงดู และร้อยละ 11.43 ตอบว่า ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ

3.2 ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนและวิธีเรียน ได้แก่ ครูสอนดี มีการฝึกปฏิบัติ มีอุปกรณ์และเครื่องมือพร้อม

เกี่ยวกับความรู้สึกต่อการเรียน ร้อยละ 87.14 ตอบว่าชอบการเรียน โดยให้เหตุผลว่า เพราะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้และได้รับความรู้ ร้อยละ 2.86 ตอบว่าไม่ชอบ เพราะไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ที่เหลือร้อยละ 10.00 ไม่แสดงความคิดเห็น

ร้อยละ 48.57 ให้ความคิดเห็นว่าการเรียนสายอาชีพจัดคืออยู่แล้วไม่มีสิ่งใดต้องปรับปรุง ขณะที่ร้อยละ 51.43 ไม่แสดงความคิดเห็น

ร้อยละ 20.71 แสดงความสนใจที่จะเรียนต่ออาชีพอื่น ๆ อีก ขณะที่ส่วนน้อย คือร้อยละ 70.00 ตอบว่าไม่สนใจ และที่เหลือร้อยละ 9.29 ไม่ทราบและไม่แน่ใจ

3.3 ทักษะเกี่ยวกับกิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ

กลุ่มตัวอย่างทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจทุกครั้ง เพราะเป็นระเบียบที่ทางสถานสงเคราะห์กำหนด

เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 33.57 ตอบว่าทำให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี ร้อยละ 27.86 ตอบว่าทำให้เกิดความสบายใจ ร้อยละ 22.86 ได้รับความรู้ และร้อยละ 15.71 ไม่แสดงความคิดเห็น

เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 60.71 ตอบว่าจัดดีอยู่แล้ว ไม่มีอะไรต้องปรับปรุง และร้อยละ 39.29 ไม่แสดงความคิดเห็น

3.4 ทักษะเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล

1) การอ่านหนังสือ ในสถานสงเคราะห์ไม่ได้จัดการหนังสือพิมพ์ ให้แก่ผู้เข้ารับการสงเคราะห์ จึงไม่ได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้

การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 32.14 ตอบว่า ชอบอ่านมาก ร้อยละ 29.29 ไม่ค่อยชอบอ่าน ร้อยละ 11.43 ไม่ชอบอ่าน และร้อยละ 27.14 ไม่ตอบคำถาม เนื่องจากอ่านหนังสือไม่ออก

เกี่ยวกับช่วงเวลาที่ย่าน ร้อยละ 45.00 ตอบว่าอ่านช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 19.29 อ่านช่วงก่อนนอน ร้อยละ 5.00 อ่านช่วงพักเที่ยง และร้อยละ 3.57 อ่านช่วงเช้า

เกี่ยวกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน ร้อยละ 29.29 ชอบอ่านการ์ตูน ร้อยละ 25.00 ชอบอ่านนิยายสารทั่วไป นอกนั้นชอบอ่านหนังสืออื่น ๆ ได้แก่ หนังสือธรรมะ คาราวินเทิง สารคดี และบางคนตอบว่าชอบอ่านทุกประเภท

เกี่ยวกับความบ่อยในการอ่าน ร้อยละ 12.86 ตอบว่าอ่านบ่อยมาก ร้อยละ 25.71 อ่านบ่อย ร้อยละ 22.86 อ่านไม่บ่อย และร้อยละ 11.43 อ่านเป็นครั้งคราว

เกี่ยวกับเรื่องที่ชอบอ่าน ร้อยละ 29.29 ชอบอ่านการ์ตูน ร้อยละ 8.57 ชอบอ่านนิยายชีวิต ร้อยละ 7.14 ชอบอ่านหนังสือธรรมะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

เรื่องกฎแห่งกรรม ที่เหลือ ชอบอ่านแพชั่น คาราวันเทิง ขาวสารคดี เรื่องผี นิยายรัก การฝีมือ ยาเสพติด ไรต์เอคส์ และชอบอ่านทุกประเภท

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนังสืออ่านในสถานสงเคราะห์ ร้อยละ

15.71 ตอบว่าต้องการให้มีหนังสือมาก ๆ ร้อยละ 12.86 อยากให้มีหนังสือหลาย ๆ ชนิด ร้อยละ 4.29 เห็นว่าควรมีหนังสือใหม่ ๆ ร้อยละ 1.43 เห็นว่าจัดดีอยู่แล้ว และร้อยละ 65.71 ไม่แสดงความคิดเห็น

2) การฟังวิทยุ ร้อยละ 45.00 ตอบว่าชอบฟังมาก ร้อยละ 36.43 ชอบฟัง ร้อยละ 10.00 ไม่ค่อยชอบฟัง และร้อยละ 8.57 ไม่ชอบฟัง

ช่วงเวลาที่ฟัง ร้อยละ 22.86 ตอบว่าฟังช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 22.14 ฟังช่วงเวลากลางคืน ร้อยละ 18.57 ตอบว่าไม่แน่นอน ร้อยละ 13.57 ฟังช่วงเช้า ร้อยละ 12.14 ฟังช่วงเวลาเช้า-เย็น ที่เหลือตอบว่าฟังช่วงเวลาพักกลางวัน และฟังช่วงเวลาเช้า - กลางวัน และร้อยละ 4.29 ไม่ตอบ

เกี่ยวกับความบ่อยในการฟังวิทยุ ร้อยละ 47.81 ตอบว่า ฟังบ่อย ร้อยละ 45.71 ฟังไม่บ่อย มีเพียงร้อยละ 6.43 ตอบว่า ฟังบ่อยมาก

เกี่ยวกับรายการที่ชอบฟัง ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.29 ชอบฟังเพลง ร้อยละ 12.14 ชอบฟังข่าว ร้อยละ 2.86 ชอบฟังข่าวและเพลง และร้อยละ 0.71 ชอบฟังธรรมะ

สถานที่ที่ฟัง ร้อยละ 68.57 ตอบว่าแล้วแต่จะเปิด ร้อยละ 25.71 ตอบว่า ไม่ทราบสถานี และร้อยละ 5.72 ตอบว่าไม่แน่นอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการบริการวิทยุของสถานสงเคราะห์ ร้อยละ 62.14 ตอบว่าจัดดีอยู่แล้วไม่มีอะไรต้องปรับปรุง ร้อยละ 27.86 อยากให้เปิดรายการอื่น ๆ บ้าง ร้อยละ 0.71 อยากให้เปิดรายการธรรมะ และร้อยละ 9.29 ไม่แสดงความคิดเห็น

3) การดูโทรทัศน์ ร้อยละ 47.86 ตอบว่าชอบดูมาก ร้อยละ 30.71 ตอบว่า ชอบดู ร้อยละ 13.57 ตอบว่าชอบดูแต่ไม่มาก และร้อยละ 7.86 ตอบว่าไม่ชอบ

ช่วงเวลาที่ดูโทรทัศน์ พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.80 ดูตอนกลางคืน ร้อยละ 15.00 ดูวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และร้อยละ 5.00 ตอบว่าไม่แน่นอน

เกี่ยวกับความน้อยในการดูโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 83.57 ทุกวัน และร้อยละ 16.43 ตอบว่าดูแต่ไม่บ่อย

เกี่ยวกับรายการที่ชอบดู ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.86 ชอบดูรายการละคร ร้อยละ 7.86 ตอบว่าแล้วแต่จะเปิด นอกนั้นตอบว่าดูรายการเกมส์โชว์ ดูข่าว-ละคร ดูข่าว ดูรายการเขย่าขวัญ ขนหัวลุก และดูสารคดี

เกี่ยวกับช่องที่ชอบดู ร้อยละ 40.00 ตอบว่าชอบดูช่อง 7 ร้อยละ 28.57 ตอบว่าแล้วแต่จะเปิด ร้อยละ 10.71 ชอบดูช่อง 3 ร้อยละ 9.29 ชอบดูช่อง 3 และ 7 ร้อยละ 7.85 ตอบว่าดูได้ทุกช่อง และร้อยละ 3.57 ชอบดูช่อง 5

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการบริการโทรทัศน์ ร้อยละ 63.58 ตอบว่าจัดคืออยู่แล้ว ไม่มีอะไรต้องปรับปรุง ร้อยละ 35.00 ไม่แสดงความเห็น นอกนั้นอยากให้มีวีดีโอ และอยากให้มีขายเวลาถึง 23.00 น.

ความต้องการด้านข่าวสารข้อมูล ร้อยละ 21.43 ตอบว่า ต้องการรู้ข่าว บ้านเมืองและสังคมภายนอก ร้อยละ 12.17 ต้องการรู้ข่าวอาชญากรรม ร้อยละ 7.86 ต้องการรู้ข่าวทั่วไป นอกนั้นต้องการรู้ข่าวการต่างประเทศ ภูมิศาสตร์ กีฬา และ ร้อยละ 40.72 ตอบว่าไม่ต้องการ

เหตุผลที่ต้องการข่าวสารข้อมูล ร้อยละ 30.00 ตอบว่าเพราะต้องการรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอก ร้อยละ 7.14 ตอบว่าเพราะไม่มีหนังสือพิมพ์อ่าน ร้อยละ 5.71 ตอบว่าไม่สามารถติดต่อข่าวสารกับญาติได้ ร้อยละ 1.43 ตอบว่าคิดถึงบ้าน และร้อยละ 55.72 ไม่ตอบ

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการบริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์

1) การศึกษาสายสามัญ พบว่า มีปัญหาเรียนไม่ทัน เนื่องจากครูอธิบายไม่ชัดเจน ครูพูดไม่ค่อยได้ย่น และอยากให้มีครูพูดเสียงดังขึ้น

2) การศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ อยากให้มีการฝึกปฏิบัติมาก ๆ เพราะเท่าที่เป็นอยู่มีการฝึกปฏิบัติน้อย ควรให้เลือกเรียนตามความสนใจ ควรเปิดวิชาชีพใหม่ ๆ ควรมีอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้มาก ๆ และควรมีวิทยากรมากกว่านี้

3) กิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่มีปัญหาและไม่มีข้อเสนอแนะ โดยเห็นว่ากิจกรรมที่จัดนั้นดีอยู่แล้ว

4) บริการข่าวสารข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า มีบริการหนังสืออ่านน้อย ไม่สามารถรู้ข่าวสารจากญาติ อยากให้มีอิสระในการติดต่อสื่อสารกับญาติ ไม่สามารถดูรายการทีวีตามที่สนใจ อยากให้มีทีวีและวีดีโอหลาย ๆ เครื่อง

อภิปรายผล

ในการศึกษาเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของสตรีผู้เข้ารับบริการ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของสตรีผู้เข้ารับการศึกษาสงเคราะห์

จากการศึกษา เมื่อพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่า สตรีผู้เข้ารับการศึกษาสงเคราะห์ มีอายุต่ำสุด 14 ปี และสูงสุด 36 ปี ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.57 มีอายุระหว่าง 16 - 20 ปี ผลการศึกษาเกี่ยวกับอายุ ของหญิงโสเภณีใน สมศรี สอาดเยี่ยม (2521) ได้ศึกษา สภาพชีวิตและปัญหาของหญิงบริการในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หญิงบริการส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15 - 25 ปี สำหรับผลการวิจัยของ อรรถ ดิลกอุดมชัย (2530) ซึ่งศึกษา เรื่องความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปรับตัวของตนเองของผู้เข้ารับการอบรมในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรม มีอายุอยู่ในวัยแรงงาน คือ 16 - 30 ปี นอกจากนี้ ภัสสร ลิมานนท์ และคณะ (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการศึกษาลักษณะด้านประชากรและพฤติกรรมของสตรีขายบริการทางเพศ พบว่า หญิงบริการ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในวัยที่ถือว่าเป็นเยาวชน อายุระหว่าง 15 - 25 ปี เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัจจัยทางด้านอายุน่าจะมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพค้าประเวณีมาก อาจเป็นเพราะการประกอบอาชีพค้าประเวณีนั้น ทำให้ร่างกายทรุดโทรมเกิดผลเสียต่อสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ และอีกทั้งความต้องการของชายผู้เกี่ยวข้องมักต้องการหญิงสาวที่มีอายุน้อยมากกว่าหญิงที่มีอายุมาก (รัตนา ธนาพรสังสุทธิ์. 2528)

ทำให้หญิงรสเกณีสที่มีอายุมากประกอบอาชีพค้าประเวณีน้อยลง ซึ่งเมื่อพิจารณาดูแล้วจะเห็น
แนวโน้มว่าหญิงที่จะมาขายบริการทางเพศจะมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ

เกี่ยวกับทางด้านสถานภาพสมรส ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 65.71
ยังเป็นโสดนั้น อาจเป็นเพราะหญิงที่เข้าสู่อาชีพค้าประเวณีส่วนใหญ่มีอายุน้อย หญิงสาวจาก
ครอบครัวที่ยากจน บางคนถูกพ่อแม่ขายตั้งแต่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เด็กนักเรียนหญิงบางคน
ถูกจ้องตัวจากบรรดาเอเยนต์ค้าประเวณีและถูกวางมัดจำค่าตัวตั้งแต่วัยเยาว์ยังไม่จบชั้นประถมศึกษา
เมื่อเรียนจบแล้วก็จะถูกบิดามารดาขายให้นายหน้าตามที่ตกลงกันไว้ตั้งแต่อายุน้อย จึงทำให้
หญิงเหล่านี้ยังมีสถานภาพสมรสเป็นโสด ผลการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพการสมรสนี้ได้สอดคล้อง
กับงานวิจัยของ กรมประชาสงเคราะห์ (2537) ที่ศึกษาเรื่อง ผู้รับการฝึกอบรมอาชีพกับ
การดำเนินงานสงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีของกรมประชาสงเคราะห์ในกรณีของศูนย์สงเคราะห์
และฝึกอาชีพสตรีรัตนภา ซึ่งพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกือบทั้งหมดยังเป็นโสด ผลงานวิจัยของ
สุรพงษ์ ทองจันทร์ (2530) ก็พบว่า หญิงบริการอาบ อบ นวด ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่
เป็นโสด นอกจากนี้ วิมล จันทร์ประภาพร (2532) ได้ศึกษา ความต้องการทางการศึกษา
นอกโรงเรียนของหญิงบริการในเมืองพัทยา พบว่า หญิงบริการในเมืองพัทยานั้น ส่วนใหญ่
เป็นโสดเช่นเดียวกัน

เกี่ยวกับภูมิลำเนา การศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้เข้ารับการสงเคราะห์ที่มาจากภาคเหนือ
และภาคกลางมีจำนวนมากกว่าภาคอื่น ๆ คือทั้ง 2 ภาค มีภาคละ ร้อยละ 30.00 เท่ากัน
รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีร้อยละ 27.86 และภาคใต้มีน้อยที่สุด คือร้อยละ
12.14 ผลการศึกษาเรื่องนี้สอดคล้องกับงานของ สมศักดิ์ รักดีวงศ์ (2526) ซึ่งได้ทำ
การวิเคราะห์ข้อมูลจากหญิงอาชีพพิเศษที่มารับการตรวจรักษาที่ฝ่ายระบาดวิทยา กองกรมโรค
กรุงเทพมหานคร จำนวน 11,125 คน ในพ.ศ. 2521-2525 พบว่า ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่
มาจากภาคเหนือ รองลงมาได้แก่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้มีน้อยที่สุด
ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการเข้าสู่อาชีพค้าประเวณีส่วนใหญ่จำเป็นต้องมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
ประกอบกับการขาดความรู้และประสบการณ์ด้านงานอาชีพ ทำให้ได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำจึงทำให้

ตัดสินใจเข้าสู่อาชีพค้าประเวณี ส่วนทางภาคเหนือนั้นอาจมีปัจจัยหลักอยู่ที่ความต้องการความ สะดวกสบาย ผู้หญิงเหนือนิยมความพึงเพื่อ ประกอบกับค่านิยมในท้องถิ่นของทางภาคเหนือก็มี ส่วนสนับสนุนให้ผู้หญิงเหนือประกอบอาชีพค้าประเวณี นอกจากนี้ทัศนคติของผู้ชายทางภาคเหนือ ไม่รังเกียจอาชีพค้าประเวณีของผู้หญิงและยินดีแต่งงานด้วยและมีความคิดว่าหญิงที่เลิกอาชีพค้า ประเวณีแล้วจะมีฐานะมั่นคง ทำให้ชายที่แต่งงานด้วยไม่ต้องลำบากในการก่อสร้างสร้างตัว มากนักเหล่านี้ทำให้หญิงสาวที่อยู่ภาคเหนือส่วนใหญ่มิเว้นวันมิเข้าสู่อาชีพค้าประเวณีมากขึ้น

สำหรับด้านอาชีพบิดามารดา หรืออาชีพของครอบครัว ในการศึกษาคั้งนี้ พบว่า ร้อยละ 49.29 มีอาชีพเกษตรกรกรรม และอาชีพก่อนค้าประเวณี ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.43 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาด้านอาชีพนี้สอดคล้องกับผลการศึกษา ของ ยุพา วงศ์ไชย และคณะ (2531) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มี ผลต่อการประกอบอาชีพค้าประเวณีของสตรีไทยในต่างประเทศ พบว่า ผู้หญิงที่เดินทางไป ค้าประเวณี ส่วนใหญ่มีอาชีพเดิมคือ เกษตรกรรมเช่นเดียวกับบิดามารดา นอกจากนี้ผลการ วิจัยของ ผาสุข พงษ์ไพจิตร (2524) ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์แบบลึกกับพนักงานอาบ อบ นวด ในกรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานอาบ อบ นวด ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จากผลการศึกษาทำให้มองเห็นได้ว่าหญิงที่มาประกอบอาชีพค้า ประเวณี ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพที่อาศัยสภาพดินฟ้าอากาศ ไม่มี รายได้ที่แน่นอนตายตัว ทำให้ขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครอบครัว เมื่อประสบปัญหา ด้านเศรษฐกิจบีบคั้นทำให้หญิงสาวเหล่านั้นต้องก้าวเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณี

สาเหตุที่ค้าประเวณี พบว่า ร้อยละ 80.00 มีสาเหตุเนื่องจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ และร้อยละ 10.00 มีปัญหาด้านครอบครัว ได้แก่การหย่าร้าง ผลการศึกษาด้านสาเหตุที่ ค้าประเวณีนี้ สุวริย์ ณ ระนอง ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ หญิงโสเภณีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านปากเกร็ด พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 63.31 เกิดจาก ความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ แนน้อย ปัญจพรรค์ และคณะ (2523) ได้ทำ วิจัยเกี่ยวกับหญิงบริการบางประเภท พบว่า หญิงบริการมีครอบครัวแตกแยกและเหตุผลที่มีอาชีพ

หญิงบริการ เนื่องจากเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อรชร ดิลกอุดมชัย (2530) ได้ศึกษา เรื่อง ความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปรับตัวของตนเองของผู้เข้ารับการอบรมใน สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมนั้นเข้าสู่อาชีพค้าประเวณี เนื่องจากสาเหตุทางสังคม สิ่งแวดล้อม และมีปัญหาครอบครัว ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็น ว่าหญิงที่ประกอบอาชีพค้าประเวณีส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจน มีรายได้ที่น้อยมาก ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัว ทั้งนี้จากการพูดคุยกับหญิงในสถานสงเคราะห์บางรายเป็น ชาวไทยภูเขา ไม่ได้รับการศึกษา ครอบครัวไม่มีรายได้ที่แน่นอน เมื่อครอบครัวประสบกับภาวะ ปิ๊งคั้นทางเศรษฐกิจ จึงเป็นเหตุให้มีอาชีพค้าประเวณี การมีปัญหาคะเลาะเบาะแว้ง ไม่ลงรอย กับคนในครอบครัว บิดามีภรรยาใหม่ หรือมารดามีสามีใหม่ ทำให้เกิดความคับข้องใจ เพื่อหนีาย ในสภาพครอบครัวที่แตกแยก และขาดความรักความอบอุ่น ก็มีสาเหตุทำให้หญิงสาวเข้าสู่อาชีพค้า ประเวณีได้ง่าย

ระยะเวลาที่ค้าประเวณี ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.00 อยู่ในช่วง 1 - 3 ปี ซึ่งใกล้เคียง กับของ สุรพงษ์ ทองจันทร์ (2530) พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานด้านนี้มาแล้ว 1 ปี

สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์ พบว่า ร้อยละ 90.00 เนื่องจากถูกตำรวจจับ

2. พื้นฐานด้านการศึกษาของสตรีที่เข้ารับบริการ

เกี่ยวกับพื้นฐานการศึกษาสายสามัญของสตรีที่เข้ารับบริการ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้เข้ารับการสงเคราะห์ มีพื้นฐานทางการศึกษาต่ำ คือร้อยละ 27.14 ไม่เคยเข้าเรียนหรือ เรียนแต่ไม่จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 56.14 เรียนจบระดับประถมศึกษา และร้อยละ 16.43 จบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษานี้สอดคล้องกับงานของ สุวรีย์ ฌ ระนอง (2525) ที่พบว่าหญิงโสเภณีที่เข้ารับการฝึกอาชีพส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 ไม่จบการศึกษาภาคบังคับ คือ มีการ ศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นเท่านั้น และสอดคล้องกับงานของ อรชร ดิลกอุดมชัย (2530) และสุณีย์ มัลลิกะมาลย์ (2525) ที่พบว่าหญิงที่ประกอบอาชีพโสเภณีส่วนใหญ่ทั้งที่สมัครใจ และไม่สมัครใจมีการศึกษาน้อยมากเพียงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่านั้น และสาเหตุที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ร้อยละ

55.71 ต้องทำงานเพื่อหารายได้ และร้อยละ 31.43 เพราะฐานะยากจน การศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่ได้เรียนต่อนี้ สุรพงษ์ ทองจันทร์ (2530) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับข่าวสารและความต้องการรับการศึกษาในระบบโรงเรียนของหญิงบริการ อาบ อบ นวด ในกรุงเทพมหานคร และได้รายงานผลถึงสาเหตุที่ไม่เรียนต่อว่าส่วนใหญ่ เพราะไม่มีทุน และต้องทำงานเพื่อหารายได้ สำหรับการศึกษาสายสามัญ พบว่า เมื่อมาอยู่ในสถานสงเคราะห์แล้ว ในการศึกษาคั้งนี้พบว่ามีเพียงร้อยละ 25.00 เท่านั้นที่เข้ารับการศึกษาระดับเรียนในหลักสูตรทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีครูประจำกลุ่มซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ โดยแยกเป็น 3 ระดับ คือ ร้อยละ 14.29 เรียนในระดับชั้นพิเศษ(ชั้นประถมเตรียม) ร้อยละ 8.57 เรียนในระดับประถมศึกษา และร้อยละ 2.14 เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เข้ารับการสงเคราะห์ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.00 เรียนสายอาชีพอย่างเดียว

สำหรับการศึกษาสายอาชีพนั้น ผลการศึกษาคั้งนี้ พบว่า ผู้เข้ารับบริการทุกคนที่ได้รับการสัมภาษณ์ไม่เคยเรียนสายอาชีพหรือฝึกอาชีพมาก่อน เมื่อเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์แล้ว ทางสถานสงเคราะห์ได้จัดสอนสายอาชีพให้ 10 แขนงวิชา วิชาที่มีเรียนมากที่สุด คือ ฝึกหัดตัดเย็บเสื้อผ้า ส่วนวิชาอื่น ๆ ได้แก่ ทอผ้า กักกระตุก การช่างประดิษฐ์ ตัดผมชาย ทอพรหม โภชนาการ ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี การบ้านการเรือน เสริมสวยสตรี และบริหารอาหาร

3. ทัศนะเกี่ยวกับการบริการการศึกษานอกโรงเรียน

ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาสายสามัญ ผลการศึกษาคั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 80.00 ตอบว่าชอบการเรียน โดยให้เหตุผลว่า เพราะครูใจดี ถ้าเข้าใจอธิบายให้ ได้รับความรู้ และทำให้สามารถเขียนและอ่านหนังสือได้ แสดงให้เห็นว่าสตรีที่เข้ารับบริการให้ความสนใจต่อการเรียนสายสามัญ มองเห็นประโยชน์ และมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน

ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพ ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 87.14 ของกลุ่มตัวอย่าง ตอบว่ามีความรู้สึกชอบ เพราะทำให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และได้รับความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โรสมา ชูพิกุลชัย (2525 : 3 - 5) ที่ได้วิเคราะห์

สาเหตุเพื่อพัฒนามาตรฐานการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ของสถาน
พินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่คาดว่าจะสามารถวิชาชีพที่ได้รับการฝึกและ
อบรมไปใช้ชีวิตประจำวันหลังจากได้รับการปลดปล่อยแล้ว นอกจากนี้ อรสา โพธิ์ทอง
(2533) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการด้านการศึกษานอกโรงเรียนของเยาวชน
ที่มีประวัติติดยาเสพติด พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.89 มีความสนใจกิจกรรมการศึกษา
สายอาชีพ โดยมุ่งหวังว่าจะนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพ เมื่อได้รับการปลดปล่อยจากสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กกลาง สำหรับความสนใจที่จะเรียนสายอาชีพอื่น ๆ อีก นอกจากวิชาที่ทาง
สถานสงเคราะห์จัดให้ ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 70.00 ไม่สนใจ เนื่องจากต้องทำงานหา
รายได้เลี้ยงครอบครัว และไม่มีเงินเรียน ในขณะที่ ร้อยละ 20.71 ตอบว่าสนใจที่จะเรียน
และวิชาที่สนใจ ได้แก่ ช่างเสริมสวย ตัดผมชาย และตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ด้วยเหตุผลที่ว่า
สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ จะได้เลิกประกอบอาชีพเสแหม้ง และลงทุนน้อย ผลการศึกษานี้
ได้สอดคล้องกับงานของ สุรพงษ์ ทองจันทร์ (2530) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับการรับข่าวสารและ
ความต้องการรับการศึกษานอกโรงเรียนของหญิงบริการอาบ อบ นวดในกรุงเทพมหานคร ซึ่ง
พบว่า หญิงบริการอาบ อบ นวด ต้องการรับบริการการศึกษาวิชาชีพเป็นจำนวนมาก ได้แก่
การทำอาหารไทย เสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า การออกแบบเครื่องแต่งกาย และเหตุผลที่
หญิงบริการอาบ อบ นวด ต้องการรับการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ คือ เพื่อนำไปใช้
ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีความรู้ และเพื่อจะเปลี่ยนอาชีพและเพิ่มพูนรายได้

ทัศนะเกี่ยวกับกิจกรรมอบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ สตรีผู้ได้รับการสงเคราะห์
ทุกคนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมอบรมฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจที่ทางสถานสงเคราะห์จัดขึ้น เพราะ
เป็นระเบียบของสถานสงเคราะห์กำหนดให้สตรีผู้ได้รับการสงเคราะห์ต้องเข้าร่วมกิจกรรม
ทุกครั้ง จากข้อคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างได้ให้
คำตอบว่า ทำให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทำให้เกิดความสบายใจ และทำให้ได้รับความรู้ ผลการ
ศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรสา โพธิ์ทอง (2533) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นและ
ความต้องการด้านการศึกษานอกโรงเรียนของเยาวชนที่มีประวัติติดยาเสพติด ซึ่งพบว่า เยาวชน

ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานิสัยและศีลธรรม ในเรื่องประโยชน์ที่เยาวชนคาดว่าจะได้รับเกี่ยวกับกิจกรรมนี้ คือ ทำให้เยาวชนปฏิบัติตนเป็นคนดี จะนำไปสอนและแนะนำผู้อื่น และได้รับความรู้

ทักษะเกี่ยวกับบริการข่าวสารข้อมูล เนื่องจากสถานสงเคราะห์ไม่ได้จัดบริการหนังสือพิมพ์ให้แก่ผู้เข้ารับการสงเคราะห์ จึงไม่ได้ทำการสอบถามในประเด็นนี้ เกี่ยวกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน พบว่า ผู้เข้ารับการสงเคราะห์ส่วนใหญ่ ชอบอ่านหนังสือการ์ตูน และนิตยสารต่าง ๆ สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการหนังสือในสถานสงเคราะห์ ได้แก่ ต้องการให้มีหนังสือหลาย ๆ ชนิด และมีมาก ๆ และควรเป็นหนังสือใหม่ ๆ เกี่ยวกับการฟังวิทยุ พบว่าส่วนใหญ่ ชอบฟังเพลง ฟังในช่วงเวลาว่าง การดูโทรทัศน์ พบว่า ชอบดูรายการละครและข่าว ผลการศึกษาเกี่ยวกับบริการด้านข่าวสารข้อมูลนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรพงษ์ ทองจันทร์ (2530) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การรับข่าวสารและความต้องการรับการศึกษาจากระบบโรงเรียนของหญิงบริการอาบ อบ นวด ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่รับข่าวสารในปริมาณค่อนข้างมาก หญิงบริการอาบ อบ นวด มีผู้เปิดรับสื่อมวลชนต่าง ๆ เป็นจำนวนมากกล่าวคือ มีหญิงบริการที่ชมโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และนิตยสาร รายการโทรทัศน์ที่หญิงบริการอาบ อบ นวด ดูมาก คือข่าวและละคร ภาพยนตร์ตามลำดับ รายการที่ฟังจากวิทยุ ส่วนใหญ่จะเป็นรายการบันเทิง

การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการด้านข่าวสารข้อมูล กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ต้องการทราบข่าวบ้านเมืองและสังคมภายนอก ข่าวอาชญากรรม และข่าวทั่วไป ส่วนเหตุผลที่ต้องการข่าวสารข้อมูลเนื่องจาก ต้องการรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอก ในสถานสงเคราะห์ไม่มีหนังสือพิมพ์อ่านและไม่สามารถติดต่อข่าวสารกับญาติได้

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในด้านการศึกษายาวสามัญ คือเรียนไม่ทัน เรียนไม่เข้าใจ ทั้งนี้เนื่องจากครูพูดไม่ค่อยได้ยิน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าครูควรพูดเสียงดัง และควรอธิบายให้ชัดเจน เกี่ยวกับด้านสายอาชีพนั้นกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการฝึกปฏิบัติ

าห้หลายๆเท่าที่เป็นอยู่นั้นฝึกปฏิบัติบ่อย และควราให้เลือกเรียนตามความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรีย์ ฌ ระนอง (2525)ที่พบว่าหญิงโรสเกณิที่เข้ารับการฝึกอาชีพ มีปัญหาในการฝึกอาชีพเพราะวิชาชีพที่ฝึกไม่ตรงกับความสนใจ และรู้สึกว่าถูกส่งตัวเข้ารับการฝึกอาชีพนั้นเป็นการลงโทษ จึงไม่สนใจการฝึกอบรม ไม่เห็นประโยชน์ของการฝึกอาชีพเพราะไม่ตรงกับความต้องการ ความถนัด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมอบรมที่ผู้ปรับสภาพจิตวานั้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าจัดดีแล้ว และมีประโยชน์ ส่วนด้านบริการข่าวสารข้อมูลนั้น กลุ่มตัวอย่างต้องการาให้มีบริการหนังสือใหม่ ๆและหลาย ๆชนิด ต้องการมีอิสระในการติดต่อกับญาติ และอยากาให้มีโทรศัพท์และวีดีโอหลาย ๆเครื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทัศนะของสตรีผู้เข้ารับการบริการต่อบริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์นั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียน ด้านสายสามัญ สถานสงเคราะห์ควรมีการจูงใจในการเรียนสายสามัญ ทั้งนี้เนื่องจากมีผู้เรียนสายสามัญน้อย และควรมีการจัดอบรมครูด้านเทคนิคการสอน ควรเพิ่มสื่อประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น

2. ในการจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียน ด้านสายอาชีพ สถานสงเคราะห์ควราให้เรียนตามความถนัด และความสนใจ เพื่อจะได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ ควราให้ฝึกภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และควรจัดอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องาใช้ ใหเพียงพอับจำนวนผู้เรียน ควรเพิ่มครูผู้สอนวิชาชีพาให้เพียงพอับวิชาชีพที่มีผู้สนใจ

3. ในการบริการข่าวสารข้อมูล สถานสงเคราะห์ควรรับบริจาคหนังสือ เพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือ ควรจัดมุมความรู้ และมุมข่าวสารข้อมูล เพื่อาให้มีความรู้และทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง และสถานสงเคราะห์ควรจัดหางบประมาณในการจัดสื่อในด้านการบินเทิง เช่น วิทยุ โทรศัพท์ วีดีโอ เพื่อาให้พอับความต้องการของผู้รับบริการ .

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาบริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านนาสีสวัสดิ์ จังหวัดนครราชสีมา และสถานสงเคราะห์หญิงบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก เพราะการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ เท่านั้น และเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับกรวิจัยครั้งนี้
2. ควรศึกษาทักษะของครูประจำกลุ่มและครูผู้สอนวิชาชีพ เกี่ยวกับปัญหาบริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์
3. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์ ตลอดจนผลกระทบของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับผู้เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์
4. ควรมีการศึกษาในลักษณะของการติดตามผลการฝึกอบรมให้แก่ผู้เข้ารับการสงเคราะห์ หลังจากจบหลักสูตร และพ้นจากการดูแลของสถานสงเคราะห์ไปแล้วว่าสตรีเหล่านี้ได้นำความรู้ความสามารถที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และดำเนินชีวิตได้ดีเพียงใด เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร และวิธีการจัดการศึกษาให้กับสตรีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์. แนวความคิดพื้นฐานการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2521.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. ปรัชญาการศึกษานอกระบบ. โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2526.
- โกวิท วรพิพัฒน์. "แนวความคิดทางการศึกษานอกระบบของไทย" รวมบทความการศึกษานอกระบบ. เล่ม 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2524.
- ขวัญวงศ์ เจริญวงศ์. การนำระบบควบคุมความประพฤติโดยการส่งคนส่งเคราะห์มาใช้ในการส่งเคราะห์หญิงโสเภณี : ศึกษาจากทัศนคติของเจ้าหน้าที่สถานส่งเคราะห์หญิงโสเภณี กองสัมนาอาชีพส่งเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529. อัดสำเนา.
- จรรยา เศรษฐบุตร, สุภาณี เวชพงศา. NICS เขตปลอดโสเภณี. สถาบันวิจัยประชากร และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. เอกสารทางวิชาการ , หมายเลข 184, 2537.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ทองจุล ชันขาว. "แนวคิดและหลักการจัดการศึกษานอกระบบ" รวมบทความการศึกษานอกระบบ. เล่ม 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสแควร์, 2535.
- แน่งน้อย ปัญพรรค์ และคณะ. หญิงบริการบางประเภท. รายงานการวิจัย คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว, 2523.
- ประชาสงเคราะห์, กรม. ผู้รับการฝึกอบรมอาชีพกับการดำเนินงานสงเคราะห์ และฝึกอาชีพสตรีของกรมประชาสงเคราะห์ : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีรัตนภา. กองวิชาการ, กรมประชาสงเคราะห์. 2537.
- ประชาสงเคราะห์, กรม. ปัญหาการค้าประเวณีและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ: 2538. (อัดสำเนา)

ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต, 2528.

_____. การศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย, 2532.

ผาสุข พงษ์ไพจิตร. "จากหญิงชวามาสู่การเป็นหมอนวด," เพื่อนหญิง. ฉบับที่ 2 :
(กรกฎาคม - สิงหาคม 2524).

พวงเพ็ญ สังขนันท์. ปัญหาและความต้องการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนของแม่ชีใน
พุทธศาสนาเขตภาคกลาง. ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
อัสสาเนา.

ภัสสร สิมานนท์ และคณะ. โครงการศึกษาลักษณะด้านประชากรและพฤติกรรมของสตรีชาย
บริการทางเพศ. ศึกษาเฉพาะกรณี สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.

มูลนิธิผู้หญิง. นโยบายทางการศึกษากับปัญหาโรสเมณีเด็ก. รายงานการสัมมนานโยบาย, 2533.

ยุพา วงศ์ไชย และคณะ. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการประกอบอาชีพค้าประเวณี
ของสตรีไทยในต่างประเทศ. รายงานวิจัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2531.

โยธิน ใจชื่น. ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษานอกระบบของประชาชนในเขตทุ่งกุลาร้องไห้.
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัสสาเนา.

รัตนา ธนาพรสังสิทธิ์. ชายผู้เกี่ยวกับหญิงโรสเมณี : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2528.

รัตนา พุ่มไพศาล. ปรัชญาและหลักการของการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,
2523.

เรวัต ผ่องสุวรรณ. ความต้องการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนของคนพิการ ณ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ
คนพิการ อำเภอบางปะอิน จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

- วิชา อุตสาหกรรม และอุดม เขยท้วงศ์. ปรัชญาและหลักการการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไพศาลศิลป์, 2523.
- วิมล จันทระภาพ. ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของหญิงบริการในเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ รักดีวงศ์. รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลจากหญิงอาชีพพิเศษ. เอกสารงานวิจัยกองกามโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2526.
- สมศรี สอาดเอี่ยม. สภาพชีวิตและปัญหาของหญิงบริการในจังหวัดเชียงใหม่. รายงานวิจัยแผนก วิชาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวาง ทักกณณ์ และคณะ. "โรสเมณี : สภาพปัญหา สาเหตุ และมาตรการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา," เอกสารรายงานเสนอคณะกรรมการ. แก้วโรสเมณีได้กานคณะกรรมการ สตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร, 2532.
- โรสภา ชูพิกุลชัย. วิเคราะห์สาเหตุเพื่อการพัฒนามาตรฐานการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานฝึก และอบรมเด็กและเยาวชน ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- สัมมาอาชีวะสงเคราะห์, กอง. "แนวทางปฏิบัติในการรณรงค์ด้านการค้าประเวณี, กรมประชาสงเคราะห์, 2538.
- สุดารัตน์ สุณิพัฒน์ และคณะ. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากสตรีไทยกับปัญหาสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2527.
- สุนทร รัตนบรรเทา. แนวคิดและวิธีการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ปกครองระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ. ปัญหาโรสเมณี. การแสวงหามาตรการทางกฎหมายและมาตรการ อื่น ๆ ที่เหมาะสมกับประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สุรพงษ์ ทองจันทร์. การรับข่าวสารและความต้องการรับการศึกษานอกโรงเรียนของหญิง บริการ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.

- สุวริย์ ฌ ระนอง. ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกอบรมวิชาชีพแก่หญิงโสเภณี : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานสงเคราะห์หญิงบ้านปากเกร็ด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- อมร จันทร์ตา. ทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษา
นอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- อรรถ ดิลกอุดมชัย. ความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปรับตัวของตนเองศึกษาเฉพาะกรณี ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ. วิทยานิพนธ์.
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.
- อรรถพล พันธุ์บุญเกิด. โสเภณีเด็ก : ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา. โครงการ
สตรีศึกษา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- อรสา โพธิ์ทอง ความคิดเห็นและความต้องการด้านการศึกษานอกโรงเรียนของเยาวชนที่มี
ประวัติติดยาเสพติดในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- อุ้นตา นพคุณ. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2523.
- Krejcie, Robert V, and Morgan, Eayrle W. Educational and Psychological Measurement. 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1007/ 0841

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๓๐ มกราคม 254๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางอุไรวรรณ โพธิ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง บริการการศึกษาของโรงเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี : การ
ศึกษาทัศนคติของสตรีผู้เข้ารับบริการ

ทั้งนี้ขอความควบคุมของ

รศ.ปฐม นิคมานนท์

ประธาน

รศ.เชียรศรี วิวิธศิริ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอนหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือ
จากผู้ปกครองสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ นนทบุรี ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ โดยขอ
สัมภาษณ์ทัศนคติของสตรีผู้เข้ารับบริการ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคณาในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริฎา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง บริการการศึกษานอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ

จังหวัดนนทบุรี : การศึกษาทักษะของสตรีผู้เข้ารับบริการ

.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มีความประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของสตรีผู้เข้ารับบริการการศึกษา
นอกโรงเรียนในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี
ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับบริการการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งแยกเป็น
ด้าน / ประเภท คือ การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ
กิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ และบริการข่าวสารข้อมูล

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษา
นอกโรงเรียน หรือการศึกษาสำหรับสตรีโดยทั่วไป ในสถาน
สงเคราะห์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ปัจจุบันท่านอายุ..... ปี
2. ภูมิลำเนาเดิม มาจากภาค.....
3. สถานภาพ () โสด () แต่งงาน () อื่น ๆ คือ.....
4. อาชีพของบิดามารดา.....
5. อาชีพก่อนมาค้าประเวณี.....
6. สาเหตุที่ค้าประเวณี.....
7. ระยะเวลาที่ค้าประเวณี.....ปี
8. สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์.....

ตอนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับบริการการศึกษาออกโรงเรียน

ก. การศึกษาสายสามัญ

1. ก่อนมาอยู่ที่สถานสงเคราะห์ เรียนจบการศึกษาระดับใด.....
2. หลังออกจากโรงเรียนแล้ว เคยเรียนสายสามัญอีกหรือไม่
() เรียน ในระดับ.....
() ไม่ได้เรียน เพราะ.....
3. เมื่อมาอยู่ในสถานสงเคราะห์ ท่านได้เข้าเรียนสายสามัญหรือไม่
() เรียน ในระดับ ช่วงเวลาเรียน
() ไม่ได้เรียน เพราะ
4. (เฉพาะผู้ที่ตอบว่า เรียน)
4.1 ขอให้เล่าถึงสภาพการเรียน วิธีเรียน เป็นอย่างไร
.....
.....
4.2 ชอบหรือไม่ชอบ เพราะอะไร
.....
.....

5. มีความเห็น หรือข้อเสนอแนะอะไรเกี่ยวกับการเรียนสายสามัญ

.....

6. ท่านสนใจจะเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปหรือไม่

() สนใจ เพราะ.....

() ไม่สนใจ เพราะ.....

() ไม่แน่ใจ (หรืออื่น ๆ)

๗. การศึกษาสายอาชีพ

1. ก่อนมาอยู่สถานสงเคราะห์ ท่านเคยเรียนสายอาชีพหรือฝึกอาชีพอะไรมาก่อน

หรือไม่

() เคย คือ

() ไม่เคย เพราะ.....

2. เมื่อมาอยู่ที่สถานสงเคราะห์ ท่านได้เข้าเรียนสายอาชีพหรือไม่

() เรียน วิชาหรืออาชีพอะไรบ้าง

วันเวลาที่เรียน

() ไม่ได้เรียน เพราะ

3. (เฉพาะผู้ที่ตอบ เรียน)

3.1 ขอให้เล่าถึงสภาพการเรียน วิธีเรียนว่าเป็นอย่างไร

.....

3.2 ชอบหรือไม่ เพราะอะไร

.....

4. มีข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอะไรเกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพในสถานสงเคราะห์

.....

.....

5. ท่านสนใจจะเรียนสายอาชีพอื่น ๆ อีกหรือไม่

() สนใจ คือ เพราะ

() ไม่สนใจ เพราะ

() ไม่แน่ใจ (หรืออื่นๆ)

ค. ด้านกิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ

1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจที่ทางสถานสงเคราะห์จัดขึ้นบ่อยเพียงใด เพราะเหตุใด

() เข้าร่วมทุกครั้ง เพราะ

() เข้าร่วมเป็นส่วนใหญ่ เพราะ.....

() เข้าบ้างไม่เข้าบ้าง เพราะ.....

() ไม่ค่อยได้เข้า เพราะ

() อื่น ๆ เพราะ

2. กิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ มีความจำเป็นหรือมีประโยชน์ต่อท่านหรือไม่อย่างไร

.....

.....

3. ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจอะไรบ้าง

.....

.....

ง. การบริการข่าวสารข้อมูล

1. การอ่านหนังสือพิมพ์

- 1.1 ชอบอ่านมากน้อยเพียงใด ช่วงเวลาที่อ่าน.....
- 1.2 อ่านบ่อยเพียงใด.....
- 1.3 ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร
- 1.4 มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอะไรเกี่ยวกับการจัดการบริการหนังสือพิมพ์ใน
สถานสงเคราะห์
.....
.....
- 1.5 มีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอะไรเกี่ยวกับเรื่องหนังสือพิมพ์รายทั่วไป
.....
.....

2. การอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ (รวมทั้งนิตยสาร นิยาย)

- 2.1 ชอบอ่านมากน้อยเพียงใด.....
- 2.2 ช่วงเวลาที่อ่าน.....
- 2.3 ชอบอ่านหนังสือ(ระบุชื่อประเภทหนังสือ)
- 2.4 อ่านบ่อยเพียงใด
- 2.5 ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร
- 2.6 มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอะไรเกี่ยวกับการจัดการบริการหนังสือประเภทอื่น ๆ ใน
สถานสงเคราะห์
.....
.....

3. การฟังวิทยุ

- 3.1 ชอบฟังมากน้อยเพียงใด
- 3.2 ช่วงเวลาที่รับฟัง.....

3.3 ฟังบ่อยเพียงใด.....

3.4 ชอบฟังรายการอะไร

3.5 สถานีอะไร

3.6 มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอะไรเกี่ยวกับการจัดการวิทยุในสถานสงเคราะห์

.....

.....

4. การดูโทรทัศน์

4.1 ชอบดูโทรทัศน์มากน้อยเพียงใด.....

4.2 ช่วงเวลาที่รับชม.....

4.3 ดูบ่อยเพียงใด.....

4.4 ชอบดูรายการอะไร.....

4.5 โทรทัศน์ช่อง

4.6 มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอะไรเกี่ยวกับการจัดการโทรทัศน์ในสถาน

สงเคราะห์

.....

.....

5. ทานต้องการข่าวสารข้อมูลเรื่องใด เพราะเหตุใด

.....

.....

ตอนที่ 3 **ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม**
นอกโรงเรียน หรือการศึกษาสำหรับสตรีทั่วไปในสถานสงเคราะห์

1. การศึกษาสายสามัญ.....

.....

.....

.....

.....

2. การศึกษาสายอาชีพ.....

.....

.....

.....

.....

3. กิจกรรมอบรมฟื้นฟูสภาพจิตใจ.....

.....

.....

.....

.....

4. บริการข่าวสารข้อมูล.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางอุไรวรรณ โพธิ
เกิด	วันที่ 5 เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2504
สถานที่เกิด	เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	119/157 ม.อนงค์พรหม เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนธัญบุรี ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
2517	สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียน ราชประสงค์วิทยา กรุงเทพมหานคร
2522	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียน กุณนทีรุทธารามวิทยาคม
2526	สำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) สาขาสังคมศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
2540	สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร